

ТОВ «КИЩЕНЦІ»

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року

РАЗОМ ЗІ ЗВІТОМ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

УЧАСНИКАМ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КИЩЕНЦІ» ТА ЙОГО ДОЧІРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Звіт щодо аудиту консолідованої фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Кищенко» та його дочірніх підприємств («Група»), що складається з:

- консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2020 року;
- консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни у власному капіталі та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і
- приміток до консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Групи станом на 31 грудня 2020 року, та її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Групи згідно з Кодексом Етики Професійних Бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та виконали інші обов'язки з етики відповідно до Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувалися при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ключові питання аудиту

Опис аудиторських процедур

1 Оцінка біологічних активів

Група оцінює біологічні активи (посіви озимих культур та тварин) за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж відповідно до МСБО 41 «Сільське господарство» та МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості».

Група має поточні біологічні активи, що складаються з посівів озимих культур, свиней на відгодівлі та поросят на 66,837 тис. грн., а також довгострокові біологічні активи, що в основному складаються з рогатої худоби та свиней, на 140,966 тис. грн.

Група оцінює справедливую вартість біологічних активів, використовуючи метод дисконтованих грошових потоків для рогатої худоби і посівів, або грошові потоки, які будуть отримані від продажу сільськогосподарської продукції, визначеної за МСБО 41 «Сільське господарство». Справедлива вартість коригується на витрати на продаж.

Ця оцінка є суттєвою для нашого аудиту, оскільки процес оцінки є комплексним та передбачає застосування суджень.

Нижче наведені ключові припущення, використані при підготовці прогнозу майбутніх грошових потоків:

- очікувані врожаї;
- ціни;
- ставки дисконтування.

Враховуючи, що модель оцінки схильна до суттєвих змін фінансових результатів в залежності від зміни судження, та той факт, що модель в використовує неспостережні вхідні дані, ми визначили оцінку біологічних активів ключовим питанням аудиту.

Під час нашого аудиту, проміж інших процедур, ми:

- оцінили облікову політику Групи та методології оцінки біологічних активів щодо відповідності застосованих методів оцінки МСБО 41, МСФЗ 13;
- проаналізували коректність та відповідність МСФЗ розкриттів інформації, наведених у консолідованій фінансовій звітності;
- провели критичний аналіз припущень управлінського персоналу на основі історичних даних і, у відповідних випадках, зовнішніх параметрів (цін) та ринкових даних;
- провели аналіз вхідних даних, що були використані Групою під час оцінки.

Біологічні активи розкриті у Примітках 3 (е) і Примітці 8 до даної консолідованої фінансової звітності.

2 Припущення, використані для розрахунку активів у формі права користування та зобов'язань з оренди

Оцінка оренди є суттєвою для нашого аудиту, Наші аудиторські процедури включали, оскільки відповідні баланси є значними,

облік передбачає вибір облікових політик, впровадження процесу ідентифікації та обробки всіх релевантних даних, пов'язаних з орендою, є складним, а оцінка активу у формі права користування та зобов'язання з оренди основана на таких суттєвих припущеннях, як ставки дисконтування, строки оренди тощо.

Крім того, керівництвом Групи застосоване істотне судження для визначення наступних ключових параметрів, використаних при оцінці зобов'язань з оренди, таких як вартість змінних орендних виплат, які здійснюються на основі загальноприйнятої галузевої практики, та визначення розміру відповідної ставки запозичення додаткових позикових коштів.

Таким чином, ми вважаємо припущення, використані для розрахунку активів у формі права користування та зобов'язань з оренди ключовим питанням аудиту.

Відповідні розкриття інформації наведені у Примітках 3 та 16 до даної консолідованої фінансової звітності

поміж іншого:

- оцінку облікової політики Групи та методології розрахунку активу у формі права користування та зобов'язання з оренди;
- Ми проаналізували ключові припущення управлінського персоналу, що лежать в основі розрахунку активу у формі права користування та зобов'язання з оренди;
- Ми проаналізували коректність методології розрахунку ставки дисконтування та оцінили доречність ставок залучення додаткових позикових коштів, що використовуються при розрахунку зобов'язань з оренди;
- Ми також перевірили, на вибірковій основі, чи являють собою строки оренди, що використовуються при розрахунках, обґрунтовано вірогідний період, визначений на основі планів управлінського персоналу та існуючої практики співпраці з орендодавцями;
- Крім того, ми оцінили точність та повноту розкриття інформації у консолідованій фінансовій звітності.

За результатами наших аудиторських процедур, зазначених вище, суттєвих викривлень не виявлено.

Інші питання

Аудит консолідованої фінансової звітності Групи за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року, був проведений іншим аудитором ТОВ «МООР СТІВЕНС», який 22 травня 2020 року висловив немодифіковану думку щодо цієї консолідованої фінансової звітності.

Відповідальність управлінського персоналу та тих кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання та достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити

складання консолідованої фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Групу припинити свою діяльність на безперервній основі;

- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного відображення;
- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі, щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи, для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг терміни та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати виявлені під час аудиту, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Аудит здійснювався під управлінням начальника відділу аудиту Маслової Світлани Миколаївни

Начальник відділу аудиту

Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101136

За і від імені фірми ТОВ «БДО»

Директор, ключовий партнер з аудиту

Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101086

С.М. Маслова

С. О. Балченко

м. Київ, 19 травня 2021 р.

Товариство з обмеженою відповідальністю «БДО». Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 20197074. Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 2868. Юридична адреса: 49070, м. Дніпро, вул. Андрія Фабра, 4. Тел. 044-393-26-87.

ТОВ «БДО» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності до розділу 4 «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес». Посилання на реєстр: <https://www.apu.com.ua/subjekty-audytorskoj-dijalnosti-jaki-majut-pravo-provodyty-obovjazkovyj-audyt-finansovoi-zvitnosti-pidpryjemstv-shho-stanovljat-suspilnyj-interes/>.

ЗМІСТ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ	3
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД	4
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	5
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ В ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ	6
КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	7
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	8
1. Загальна інформація	8
2. Основа підготовки	8
3. Суттєві положення облікової політики	13
4. Основні засоби	26
5. Активи з права користування	28
6. Асоційовані підприємства	29
7. Нематеріальні активи	29
8. Біологічні активи	30
9. Запаси	34
10. Торгова та інша дебіторська заборгованість	35
11. Грошові кошти і їх еквіваленти	36
12. Статутний капітал	36
13. Неконтрольована частка участі	37
14. Державні субсидії	38
15. Кредити	39
16. Зобов'язання з оренди	40
17. Торгова та інша кредиторська заборгованість	42
18. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	43
19. Собівартість реалізації	43
20. Адміністративні витрати	43
21. Витрати на збут	44
22. Інші операційні доходи	44
23. Інші операційні витрати	44
24. Фінансові доходи і витрати (згорнуто)	44
25. Операції із пов'язаними сторонами	45
26. Умовні зобов'язання	45
27. Цілі і політика управління фінансовими ризиками	46
28. Події після звітного періоду	49

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ПЕРСОНАЛУ

УЧАСНИКАМ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «КИЩЕНЦІ»

Загальні відомості

Ми підготували консолідовану фінансову звітність, що складається з Консолідованого звіту про сукупний дохід, Консолідованого звіту про фінансовий стан, Консолідованого звіту про рух грошових коштів, Консолідованого звіту про зміни в власному капіталі, а також Примітки до консолідованої фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «Кишенці» та його дочірніх підприємств (спільно іменуються Групою) станом на та за рік, що закінчується 31 грудня 2020 року. Ми визнаємо, що, як члени управління Групою, ми несемо відповідальність за достовірність консолідованої фінансової звітності Групи.

Ми вважаємо, що консолідована фінансова звітність на сторінках 4-49 відображає достовірно, у всіх суттєвих аспектах, активи, зобов'язання та капітал, а також звіт про фінансові результати Групи, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Група не уклала жодних операцій незвичайного характеру або які можна вважати такими, що виходять за межі нормального перебігу діяльності Групи, крім тих, які вже були розкриті у консолідованій фінансовій звітності.

Ми не маємо жодних намірів, які могли б суттєво вплинути на балансову вартість або класифікацію активів, зобов'язань, капіталу та результати операцій Групи станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року.

Ми вважаємо, що Група зможе виплатити свої борги при настанні строку їх виплати, і продовжити роботу в осяжному майбутньому без будь-яких намірів або необхідності ліквідувати або іншим чином припинити свою діяльність.

Ми несемо відповідальність за підготовку та подання консолідованої фінансової звітності, а також за визначення того, чи доречно використання припущення про безперервність діяльності. Ми врахували всю необхідну інформацію, яка нам відома, а також майбутні події в часових межах, пов'язаних з характером діяльності Групи і її системами підготовки звітності/бюджетування. У будь-якому випадку, цей термін повинен становити, як мінімум, дванадцять місяців з дати звітування.

Директор

Фінансовий директор

05 травня 2021 року

ТОВ «Кишенці»
Село Кишенці,
Черкаська область, Україна.

Корнеліс Хузинха

Ізжко Іван

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД

За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року

	Примітки	Рік, який закінчився 31 грудня 2020	Рік, який закінчився 31 грудня 2019
Діяльність, що триває			
Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	18	814,724	794,622
Дохід від зміни справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції	8	233,641	54,206
Собівартість реалізації	19	(752,323)	(729,469)
Валовий прибуток		296,042	119,359
Адміністративні витрати	20	(40,201)	(38,921)
Витрати на збут	21	(35,181)	(52,273)
Інший операційний дохід	22	16,621	24,995
Інші операційні витрати	23	(12,362)	(16,981)
Операційний прибуток		224,919	36,179
Фінансові доходи і витрати, згорнуто	24	(96,654)	(98,659)
Дохід (витрати) від зміни валютних курсів		(71,054)	66,337
Прибуток до оподаткування		57,211	3,857
Витрати з податку на прибуток		(461)	(22)
Прибуток за рік		56,750	3,835
Відноситься до:			
Власників		55,541	1,252
Неконтрольованих часток участі		1,209	2,583
Загальний сукупний дохід за рік		56,750	3,835
Відноситься до:			
Власників		55,541	1,252
Неконтрольованих часток участі		1,209	2,583

Директор

Фінансовий директор

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН

Станом на 31 грудня 2020 року

	Примітки	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019
Активи			
Довгострокові активи			
Активи з права користування	5	436,301	451,416
Основні засоби	4	319,977	356,615
Довгострокові біологічні активи	8	140,966	118,721
Нематеріальні активи	7	63,185	63,255
Інвестиції в асоційовані підприємства	6	1,037	1,037
		961,466	991,044
Поточні активи			
Запаси	9	244,464	191,211
Поточні біологічні активи	8	66,837	24,981
Торгова та інша дебіторська заборгованість	10	37,923	34,641
Грошові кошти і їх еквіваленти	11	3,883	8,316
		353,107	259,149
Всього активів		1,314,573	1,250,193
Капітал і зобов'язання			
Капітал			
Статутний капітал	12	8,965	8,965
Нерозподілений прибуток		292,561	237,021
Капітал, що відноситься до:			
Власників		301,527	245,986
Неконтрольованих часток участі	13	24,414	23,204
Всього капіталу		325,940	269,190
Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові зобов'язання з оренди	16	419,403	411,320
Довгострокові кредити	15	211,880	185,011
Інші довгострокові зобов'язання	17	11,062	14,062
Державні субсидії	14	19,760	19,619
		662,105	630,012
Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити	15	131,135	163,402
Торгова та інша кредиторська заборгованість	17	93,796	96,661
Поточна частина зобов'язань з оренди	16	95,827	85,693
Поточна частина державних субсидій	14	5,770	5,235
		326,528	350,991
Всього зобов'язань		988,633	981,003
Всього капіталу і зобов'язань		1,314,573	1,250,193

Директор

Фінансовий директор

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ В ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року

	Капітал, що відноситься до власників			Капітал, що відноситься до неконтрольованих часток участі	Всього капітал
	Статутний капітал	Нерозподілений прибуток	Всього		
Станом на 01 січня 2019	8,965	235,769	244,734	20,621	265,355
Прибуток за період	-	1,252	1,252	2,583	3,835
Загальний сукупний дохід	-	1,252	1,252	2,583	3,835
Станом на 31 грудня 2019	8,965	237,021	245,986	23,204	269,190
Прибуток за період	-	55,541	55,541	1,209	56,750
Загальний сукупний дохід	-	55,541	55,541	1,209	56,750
Станом на 31 грудня 2020	8,965	292,562	301,527	24,413	325,940

Директор

Фінансовий директор

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ

За рік, що закінчився 31 грудня 2020 року

	Примітки	Рік, що закінчився 31 грудня 2020	Рік, що закінчився 31 грудня 2019
Операційна діяльність			
Прибуток до оподаткування		57,211	3,857
<i>Відкоригований на:</i>			
Амортизація	4, 5, 7	142,119	149,966
Знецінення дебіторської заборгованості	23	4,578	7,646
Списання кредиторської заборгованості	22	-	(169)
Списані та знецінені запаси	23	27	592
Дохід від державних субсидій, що стосуються необоротних активів	22	(5,284)	(5,473)
Витрати від дисконтування фінансових інструментів		-	3,296
Збільшення справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції	8	(233,641)	(54,206)
Витрати на відсотки	24	40,686	41,243
Витрати по оренді	24	54,340	52,698
Дохід по відсоткам	24	(324)	(71)
(Дохід)/Збиток від зміни валютних курсів		71,054	(65,429)
Збиток/(Дохід) від продажу основних засобів	22, 23	(3,051)	505
Збиток від інвестицій в асоційовані підприємства	23	-	213
<i>Зміни в робочому капіталі:</i>			
Зменшення/(збільшення) в торговій та іншій дебіторській заборгованості і авансах сплачених		(1,903)	5,962
Зменшення в запасах		(4,057)	54,245
Збільшення в торговій і іншій кредиторській заборгованості		65,840	36,552
Державні субсидії отримані		12,108	20,415
Податок на прибуток		(461)	(22)
Відсотки сплачені		(41,655)	(47,369)
Чистий рух грошей від операційної діяльності		157,586	204,452
Інвестиційна діяльність			
Придбання основних засобів		(29,096)	(60,996)
Надходження від продажу основних засобів		7,929	13,564
Чисте надходження від довгострокових біологічних активів		-	(11,889)
Придбання нематеріальних активів		(2,680)	(7,813)
Чистий рух грошей від інвестиційної діяльності		(23,847)	(67,134)
Фінансова діяльність			
Отримання кредитів		373,357	258,770
Погашення кредитів		(428,142)	(286,196)
Погашення оренди		(83,388)	(102,810)
Чистий рух грошей від фінансової діяльності		(138,173)	(130,236)
Чисте збільшення/зменшення грошових коштів і їх еквівалентів		(4,434)	7,082
Грошові кошти і їх еквіваленти на 1 січня		8,316	2,143
Ефект зміни валютних курсів		1	(909)
Грошові кошти і їх еквіваленти на 1 січня		3,883	8,316

Директор

Фінансовий директор

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Загальна інформація

(а) Організація і її діяльність

ТОВ «Кишенці» зареєстроване у формі Товариства з обмеженою відповідальністю у грудні 2001 року відповідно до законодавства України. Компанія зареєстрована та фактично здійснює свою діяльність за адресою – вулиця Генерала Андрія Дрофи 2, село Кишенці, 20121, Черкаська область, Україна.

Основними операціями Групи є вирощування та продаж сільськогосподарських культур, таких як пшениця, соняшник, ріпак, ячмінь і т.д., а також продукція молочного виробництва. Інші операції Групи включають також торгівлю сільськогосподарськими товарами, придбаними у третіх осіб.

Середня чисельність працівників Групи в 2020 році становила 378 осіб (2019: 325 осіб).

(б) Українське бізнес-середовище

На противагу періоду стабілізації (2016-2019 роки) у 2020 році українська економіка падала головним чином внаслідок скорочення зовнішнього та інвестиційного попиту. Унаслідок коронакризи українська економіка, за оцінками НБУ, скоротилася на 4,4% у 2020 році. Падіння виявилось значно меншим, ніж очікувалося на початку пандемії. Порівняння з іншими країнами також свідчить, що Україна доволі непогано пройшла цю світову кризу. Інфляція за 2020 рік становила 5 % (2019: 4,1%). Національна валюта девальвувала на 19,4 % щодо долару США та Євро у порівнянні із початком року.

Крім того, наприкінці 2019 року розпочалася епідемія коронавірусу SARS-CoV-2, яка спочатку вразила Китай, а на початку 2020 року перетворилася на пандемію та охопила усі країни світу. З метою стримування наслідків пандемії було запроваджено значні обмежувальні заходи більшістю країн світу. Усі ці фінансові, економічні та фізичні заходи, спрямовані за захист життя населення, сповільнюють темпи розвитку світової економіки та можуть викликати глобальну економічну кризу.

В умовах продовження епідемії коронавірусу Covid-19 та в період дії карантину дещо ускладнено умови ведення бізнесу через заборони, спрямовані на стримування розповсюдження захворювання, що впливають на діяльність Групи. Крім того, існує значний ризик того, що через розповсюдження хвороби, співробітники Групи наражаються на ризик захворювання та неможливості виконувати свої обов'язки деякий час.

На даний момент керівництво вважає, що Групи зможе продовжувати свою діяльність на безперервній основі та її фінансова звітність не потребує коригувань через обмеження, накладені поточними обставинами на діяльність Групи та неспроможність контрагентів Групи, виконувати свої обов'язки своєчасно та у повному обсязі.

Керівництво Групи здійснює постійний моніторинг поточної ситуації. У випадку суттєвих змін поточного стану або у випадку введення надзвичайного стану в країні чи настання інших подій, які суттєво вплинуть на діяльність Групи, керівництво Групи буде оцінювати вплив цих подій на діяльність Групи, а також приймати рішення про необхідність коригування даних фінансової звітності та оприлюднення такої інформації.

2. Основа підготовки

(а) Заява про відповідність

Ця консолідована фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Принципи та процедури бухгалтерського обліку в Україні відрізняються від загальноприйнятих принципів згідно МСФЗ. Відповідно, консолідована фінансова звітність, яка була підготовлена на основі бухгалтерських записів компаній Групи, що зареєстровані в Україні, відображає коригування, які необхідні для представлення консолідованої фінансової звітності згідно МСФЗ.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(б) Основа оцінок

Консолідована фінансова звітність підготовлена на основі історичної вартості, за винятком наступних випадків:

- біологічні активи вимірюються за справедливою вартістю за мінусом витрат на продаж;
- сільськогосподарська продукція оцінюється за справедливою вартістю за мінусом витрат на продаж на момент збору врожаю.

Історична вартість базуються на справедливій вартості компенсації, що надається в обмін на товари чи послуги.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана за проданий актив або сплачена за передачу зобов'язання в ході звичайної діяльності між учасниками ринку на дату оцінки такої транзакції, незалежно від того, чи спостерігається така ціна безпосередньо, чи була визначена з використанням іншого методу оцінювання. Визначаючи справедливую вартість активу або зобов'язання, Група приймає до уваги характеристики активу чи зобов'язання, якщо учасники ринку беруть до уваги ці характеристики, визначаючи ціну активу чи зобов'язання.

Також, для цілей фінансової звітності, визначення справедливої вартості розподіляється на Рівень 1, 2 чи 3, базуючись на рівні доступності та суттєвості вхідних даних для оцінки справедливої вартості, які описані нижче:

- Рівень 1 – ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінки;
- Рівень 2 – вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано; і
- Рівень 3 - вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

(в) Основа для консолідації

(і) Дочірні підприємства

Дочірні підприємства – це компанії під контролем Групи. Група контролює підприємство, якщо вона має право на змінні результати діяльності підприємства, або зазнає пов'язаних з ними ризиків та може впливати на ці результати завдяки своїм владним повноваженням щодо підприємства. Фінансові результати дочірніх компаній включені до складу консолідованої фінансової звітності починаючи з дати отримання контролю над підприємством і закінчуючи датою припинення контролю.

Для цілей консолідації дочірніх підприємств Група використовує модель де факто контролю, де компанія має можливість на практиці здійснювати контроль над таким підприємством і жодна інша сторона не має права управління. Група не має частки власності в підприємстві ФГ Іжко, яка була заснована в 2017 році. Однак Група отримує всі результати операційної діяльності підприємства, а також контролює чисті активи підприємства, і має можливість управляти операційною діяльністю підприємства, суттєво впливаючи на його результати.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(в) Основа для консолідації (продовження)

(і) Дочірні підприємства (продовження)

Перелік дочірніх підприємств, що консоліднуються станом на 31 грудня, і включені в цій консолідованій фінансовій звітності, наведений нижче:

Назва підприємства	Країна реєстрації	Діяльність	Частка власності	
			2020	2019
ТОВ «Хижня»	Україна	Агро	100,00%	100,00%
ТОВ «Добра-Красноставка»	Україна	Агро	100,00%	100,00%
ТОВ «Безпечна»	Україна	Агро	100,00%	100,00%
ТОВ «Аскольд Агро Техна»	Україна	Агро	100,00%	100,00%
ТОВ «Дзензелівка-Агро»	Україна	Агро	100,00%	100,00%
ТОВ «Марійка»	Україна	Агро	52,82%	52,82%
ТОВ «Кищенко Фрутс»	Україна	Агро	52,82%	52,82%
БФ Кищенко	Україна	Благодійність	100,00%	100,00%
ТОВ «Бен Агро»	Україна	Агро	50,00%	50,00%
ФГ Іжко	Україна	Агро	-	-

(іі) Виключення внутрішньогрупових операцій для цілей консолідації

Внутрішньогрупові баланси і операції, а також будь-які нереалізовані доходи і витрати, які виникають від внутрішньогрупових операцій, виключаються при підготовці консолідованої фінансової звітності. Нереалізовані доходи, які виникли від операцій з об'єктами інвестицій, що обліковуються за методом участі в капіталі, згортаються з інвестиціями, які дорівнюють частці Групи в таких об'єктах інвестицій. Нереалізовані збитки згортаються так само, які нереалізовані доходи, але лише в тій мірі, в якій немає ознак знецінення.

(ііі) Об'єднання бізнесу

Для об'єднання бізнесу Група використала метод придбання з дати здійснення такого придбання - наприклад, коли контроль переданий Групі так, як це зазначено в МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу». При визначенні контролю, Група бере до уваги можливість управляти фінансовою і операційною політиками компаній для отримання результатів їх діяльності. Для визначення дати придбання і визначення, чи переданий контроль Групі, застосовуються судження.

Група оцінює гудвіл на дату придбання як:

- справедлива вартість переданої компенсації; плюс
- визнана сума неконтрольованої частки участі в придбаній компанії; плюс
- якщо об'єднання бізнесу відбувається поетапно, то визначається вже існуюча частка в капіталі; мінус
- чиста визнана вартість (в основному справедлива вартість) набутих ідентифікованих активів і зобов'язань.

У разі, якщо вартість переданої компенсації менша від визначеної вартості придбаної компанії, визнається дохід від вигідної покупки у прибутку або збитку.

Передана компенсація не включає суми, що відносяться до врегулювання взаємовідносин, що існували раніше між покупцем та об'єктом придбання. Такі суми, як правило, визнаються одразу доходами або витратами.

Інші транзакційні витрати, не пов'язані із випуском боргових зобов'язань або акцій, які Група несе у зв'язку із об'єднанням бізнесу, відносяться на витрати в тому періоді, в якому вони понесені.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(в) Основа для консолідації (продовження)

(iii) Об'єднання бізнесу (продовження)

Будь-яка умовна компенсація, яка підлягає сплаті, оцінюється за справедливою вартістю на дату придбання. Умовна компенсація, класифікована як власний капітал, не переоцінюється, а її подальше врегулювання обліковується в складі власного капіталу. Умовна компенсація надалі оцінюється за справедливою вартістю з визнанням змін у прибутку або збитку.

Якщо платежі винагород на основі акцій вимагаються бути обміненими на винагороди, утримувані працівниками компаній, що придбаються, і відносяться до послуг, наданих в минулому, тоді вся сума або пропорційна сума покупця включається у вимір вартості компенсації, що передається в результаті об'єднання бізнесу. Це визначення базується на ринковій ціні винагороди, порівнюваної із ринковою вартістю винагороди покупця і у тій мірі, в якій винагорода стосується минулих послуг або тих, що будуть надаватися у майбутньому.

(iv) Неконтрольована частка участі

Для кожного об'єднання бізнесу, Група обирає порядок оцінки неконтрольованої частки участі у компанії, що придбається або:

- за справедливою вартістю; або
- за пропорційною часткою вартості ідентифікованих чистих активів компанії, що придбається, які, в більшості випадків, оцінюються за справедливою вартістю.

Зміна частки Групи в дочірньому підприємстві, яка не призводить до втрати контролю обліковується як транзакції з власникам в межах їх частки. Коригування частки меншості базується на пропорційній сумі чистих активів дочірнього підприємства. Коригування гудвілу не відбувається, а також не визнаються доходи і витрати від такої транзакції.

(v) Втрата контролю

При втраті контролю, Групою перестають визнаватися активи і зобов'язання дочірнього підприємства, неконтрольовані частки участі та інші компоненти капіталу, що стосуються дочірнього підприємства. Будь-які доходи або витрати, які виникають при втраті контролю визнаються у звітному періоді. Якщо Група зберігає певну частку в колишній дочірній компанії, тоді така частка вимірюється за справедливою вартістю на день втрати контролю. В подальшому така частка обліковується за методом участі в капіталі.

(г) Функціональна валюта і валюта подання звітності

Статті, включені в фінансову звітність кожної компанії Групи, оцінюються, використовуючи валюту, яка найкраще відображає економічну суть подій і обставин, які притаманні для цієї компанії. Таким чином, функціональною валютою компаній, що зареєстровані в Україні, є українська гривня (грн.). Консолідована фінансова звітність представлена в українській гривні, заокругленій до найближчої тисячі, що є функціональною валютою Групи.

(г) Облікові оцінки і судження, використані в обліковій політиці

Підготовка консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФО вимагає від керівництва застосовувати оцінки, судження та припущення, які впливають на застосування облікової політики і відзвітованих сум активів, зобов'язань, доходів і витрат. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Оцінки і припущення, що лежать в основі цих оцінок, переглядаються на постійній основі. Результат перегляду бухгалтерських оцінок визнається в тому періоді, в якому оцінки були переглянуті, і в інших наступних періодах.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

(г) Облікові оцінки і судження використанні в обліковій політиці (продовження)

Зокрема, інформація про суттєві аспекти невизначеності оцінок і вирішальні судження при застосуванні облікової політики, які мають найбільш суттєвий ефект на суми, визнані в консолідованій фінансовій звітності, описана в наступних Примітках:

- **Запаси.** Керівництво оцінює необхідність списання вартості запасів до їх чистої вартості реалізації, беручи до уваги ціни, за якими запаси могли б бути продані на звітну дату і цілі, для яких запаси утримуються. Якщо собівартість запасів не може бути повністю відшкодована, Група має визнати витрати для коригування запасів до їх чистої вартості реалізації.
- **Справедлива вартість біологічних активів.** Керівництво оцінює справедливую вартість біологічних активів, використовуючи метод дисконтованих грошових потоків для рогатої худоби і посівів, і ціни на активному ринку для поголів'я свиней, або грошові потоки, які будуть отримані від продажу сільськогосподарської продукції, визначеної за МСБО 41 «Сільське господарство». Справедлива вартість коригується на витрати на продаж. Більш детальну інформацію дивіться в Примітці 3 (е) і Примітці 9.
- **Справедлива вартість сільськогосподарської продукції.** Керівництво визначає справедливую вартість сільськогосподарської продукції, використовуючи ціни на активному ринку, як це визначено МСБО 41 «Сільське господарство». Також витрати на продаж в момент збору врожаю оцінюються і віднімаються від справедливої вартості. Справедлива вартість за мінусом витрат на продаж стає балансовою вартістю запасів на дату їх визнання.
- **Нарахування податків.** Керівництво оцінює суму потенційних податків і штрафів, оцінюючи вірогідність платежу таких податків і штрафів, та застосування діючих нормативних актів податкових органів. Нарахування зберігаються до тих пір, поки не закінчиться термін можливої податкової перевірки (як правило, 3 роки) або раніше, якщо податкова перевірка закінчилась без зауважень. Поточні платежі додаткових податків залежать як від можливості податкових органів оскаржити існуючі домовленості і інтерпретації чинного податкового законодавства, так і від змін в податковому законодавстві в цілому. Якщо роз'яснення податкових органів відрізняються від інтерпретації керівництва, Група буде змушена зробити додаткові нарахування податків і штрафів.

(д) Операції в іноземній валюті

Операції в іноземній валюті переводяться у відповідну функціональну валюту кожного підприємства Групи по обмінному курсу на дату здійснення операції. Монетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у гривні за обмінним курсом, що діяв на звітну дату.

Доходи або витрати від курсових різниць, що виникають на монетарних статтях, є різницею між амортизованою вартістю в функціональній валюті на початок року, відкоригованою на фактичну ставку відсотка і платежі протягом року, і амортизованою вартістю в іноземній валюті, що перераховується за обмінним курсом, що діяв на кінець року.

Немонетарні активи і зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, які відображені за історичною собівартістю, переводяться в гривню за обмінним курсом, що діяв на дату операції. Курсові різниці, які виникають при переведенні, визнаються у прибутку чи збитку. Основні іноземні валюти для Групи це Євро (EUR) і долар США (USD).

Обмінний курс гривні, використаний при підготовці консолідованої фінансової звітності станом на 31 грудня, є наступним:

Валюта	2020	2019
USD	28,27	23,69
EUR	34,74	26,42

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

2. Основа підготовки (продовження)

На дату підписання цієї консолідованої фінансової звітності 05 травня 2021 обмінний курс є наступним:

UAH 27.73 – USD 1.00

UAH 33.46 – EUR 1.00

3. Суттєві положення облікової політики

Наступні суттєві положення облікової політики були застосовані при підготовці консолідованої фінансової звітності:

(а) Основні засоби

(і) Власні основні засоби

Всі основні засоби відображаються за історичною собівартістю за мінусом накопиченої амортизації, і накопичених збитків від знецінення. Собівартість включає витрати, які прямо відносяться до придбання активів і будь-які інші витрати, які прямо відносяться до приведення активу до робочого стану, придатного до використання, і витрат на демонтаж і переміщення об'єктів основних засобів, а також відновлення території, на якій вони розташовані. Коли основні компоненти, з яких складається основний засіб, мають різний строк корисної експлуатації, вони обліковуються як окремі об'єкти основних засобів.

Будь-які доходи або витрати, які виникають в результаті вибуття основного засобу (розраховані як різниця між чистими надходження від вибуття і балансовою вартістю) визнаються у прибутку чи збитку.

(ii) Земля

Деякі компанії Групи мають права користування землею, базуючись на довгострокових договорах оренди землі з місцевими державними органами або приватними особами. Група сплачує податок на землю, який розраховується щорічно державою на основі загальної площі землі, якою володіє Група.

(iii) Подальші витрати

Подальші витрати включаються у балансову вартість активу або визнаються як окремий актив, якщо доцільно, тільки тоді, коли існують майбутні економічні вигоди від використання цього активу для Групи і собівартість об'єкту може бути достовірно визначена. Балансова вартість заміненої частини перестає визнаватися у складі активу. Всі інші витрати на ремонт та технічне обслуговування відображаються у складі прибутку або збитку у фінансовому періоді, в якому вони виникли.

(iv) Амортизація

Амортизація розраховується на основі суми, що амортизується, що є собівартістю активу або іншою сумою, що замінює собівартість, за вирахуванням його ліквідаційної вартості. Об'єкти основного засобу амортизуються з моменту, коли вони є придатними для використання або, у випадку із об'єктом будівництва, починаючи із дати, коли об'єкт готовий і введений в експлуатацію.

Амортизація визнається витратами періоду на рівномірній основі протягом очікуваного строку використання кожної частини об'єкту основного засобу, оскільки це максимально відображає використання майбутніх економічних вигід, закладених в активі. Земля не амортизується. Очікувані строки корисної експлуатації активів наступні:

Будівлі і споруди	20-30 років
Машини і обладнання	5-10 років
Транспортні засоби	3-7 років
Офісне обладнання	3-5 років

Методи амортизації, строки корисної експлуатації і залишкова вартість активів переглядаються на кожну звітну дату і, в разі необхідності, коригуються.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(б) Оренда

Група є орендарем деяких активів, зокрема:

- землі;
- машин і обладнання;
- транспортних засобів.

Оренда визнається, оцінюється та подається відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Група визнає активи і зобов'язання для всіх договорів оренди, застосовуючи зазначені в стандарті винятки, що набули чинності з 01 січня 2019 року, використовуючи повний ретроспективний підхід. Договори, які не були ідентифіковані згідно з МСБО 17 та КТМФЗ 4, не були оцінені на предмет оренди.

Собівартість активу з правом використання охоплює:

- суми первісної оцінки орендного зобов'язання;
- будь-які орендні платежі, здійснені на дату початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів до оренди;
- будь-які первісні прямі витрати, понесені орендарем; та
- оцінку витрат, які будуть понесені орендарем у процесі демонтажу та переміщення орендованого активу, відновлення місця, на якому він розташований.

Дата початку оренди є датою, з якої активи стають доступними для використання орендарю.

Після дати початку оренди, активи з права користування оцінюються за собівартістю за мінусом накопиченої амортизації та накопичених витрат від знецінення, і відкоригованих на суму переоцінки зобов'язань по оренді. Активи з права користування, в основному, амортизуються за прямолінійним методом протягом коротшого із строків використання активу або договору оренди. Якщо Група має підстави вважати, що реалізує право викупу активу, активи з права користування амортизуються протягом строку використання такого активу.

Строки корисного використання активів з права користування:

Земля	до 49 років
Машини і обладнання	5-10 років
Транспортні засоби	3-7 років

Строки договорів оренди, що визначені Групою, складаються з:

- невідомого терміну договору оренди;
- періодів, які охоплюються можливістю продовження оренди у випадку, якщо орендар обґрунтовано впевнений в тому, що він реалізує таку можливість;
- періодів, які охоплюються можливістю припинити дію оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений у тому, що він не реалізує таку можливість.

Зобов'язання по оренді первісно оцінюються за теперішньою вартістю орендних платежів, які не сплачені на таку дату. Орендні платежі дисконтуються, використовуючи внутрішню ставку запозичення, яка передбачена договором. Кожний лізинговий платіж розподіляється між зобов'язанням і фінансовими витратами. Фінансові витрати визнаються витратами у поточному періоді.

Зобов'язання по оренді охоплюють чисту приведену вартість наступних лізингових платежів:

- фіксовані платежі (зокрема й по суті фіксовані платежі) за вирахуванням будь-якої кредиторської заборгованості в рахунок заохочення оренди, і
- змінні орендні платежі, які залежать від індексу чи ставки, первісно оцінені з використанням такого індексу чи ставки на дату початку оренди.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(б) Оренда (продовження)

Зобов'язання по оренді в подальшому оцінюються, використовуючи метод ефективної ставки відсотка. Вона переглядається, коли відбувається зміна в майбутніх лізингових платежах, які виникають в результаті зміни індексу чи ставки, і коли відбуваються зміни в оцінках Групи стосовно використання можливості продовження чи припинення дії договору.

Кожен лізинговий платіж розподіляється між зобов'язанням і фінансовими витратами на оренду. Фінансові витрати від оренди визнаються витратами протягом періоду дії договору оренди таким чином, щоб представити рівномірно ставку фінансування на залишкову вартість орендного зобов'язання протягом кожного періоду. Група застосувала модель обліку активів з права користування за моделлю собівартості. Активи з права користування амортизуються за прямолінійним методом, а також періодично зменшуються на витрати на знецінення, і, якщо необхідно, коригуються на певні переоцінки зобов'язань по оренді. Коли зобов'язання по оренді переоцінені таким способом, робляться кореспондуючі коригування балансової вартості активів з права користування, чи визнаються як доходи або витрати у звітному періоді, якщо вартість активів з права користування була зменшена до нуля.

Договори можуть містити компоненти, що пов'язані та не пов'язані з орендою. Група розподіляє компенсацію, визначену в договорі, до орендних і неорендних компонентів, беручи за основу ціну кожного компонента окремо. Лізингові платежі виключають змінні елементи, які залежать від внутрішніх і зовнішніх факторів, таких як використання енергії, ліміти мото-годин тощо. Такі змінні лізингові платежі не включаються в первісне визнання зобов'язання по оренді, а одразу визнаються у прибутках чи збитках.

Група обрала право не визнавати активи з права користування і зобов'язань з оренди для короткострокових договорів оренди машин, обладнання і транспортних засобів, які мають строк оренди 12 місяців або менше, і оренди малоцінних активів. Платежі, пов'язані із короткостроковою орендою, визнаються витратами звітного періоду на рівномірній основі.

(в) Нематеріальні активи

(і) Гудвіл

Гудвіл, який виник в момент придбання, являє собою перевищення витрат на придбання над справедливою вартістю чистих ідентифікованих активів, і в подальшому оцінених за собівартістю за вирахуванням витрат від знецінення. Якщо перевищення є від'ємним (від'ємний гудвіл), такі витрати одразу визнаються у прибутках чи збитках.

Стосовно об'єктів інвестицій, що обліковуються за методом участі у капіталі, балансова вартість гудвілу входить до складу балансової вартості інвестицій, і будь-які витрати від знецінення розподіляються на балансову вартість такого об'єкту інвестицій в цілому.

(ii) Інші нематеріальні активи

Інші нематеріальні активи, які придбаваються Групою і які мають визначений строк корисної експлуатації, в основному являють собою ліцензовані комп'ютерні програми, і оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопичених амортизації і витрат від знецінення.

(iii) Подальші витрати

Подальші витрати капіталізуються тільки тоді, коли це призводить до виникнення майбутніх економічних вигід, які притаманні цьому активу. Всі інші витрати визнаються у прибутках чи збитках періоду, в якому були понесені.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(в) Нематеріальні активи (продовження)

(vi) Амортизація

Амортизація нараховується на собівартість активу або іншу суму, яка замінює собівартість, за вирахуванням залишкової вартості. Амортизація визнається витратами на прямолінійній основі протягом визначеного строку корисного використання нематеріальних активів, відмінних від гудвілу, з дати, коли вони стали придатними до використання, оскільки це найкраще відображає очікувану вартість використання майбутніх економічних вигід, закладених в цих активах. Оціночний період корисного використання активів наступний:

Програмне забезпечення	3-7 років
Вартість договорів оренди землі, отриманих в результаті об'єднання бізнесу	20 років
Емфітевзис	20-100 років

(г) Інвестиції в асоційовані підприємства

Асоційоване підприємство – це юридична особа, над якою Група має суттєвий вплив, і яке не є ні дочірнім підприємством, ні спільним підприємством. Суттєвий вплив – це право участі в прийнятті рішень в фінансовій і операційній політиці компанії, але це не є контролем або спільним контролем над такими політиками.

Результати діяльності та активи і зобов'язання асоційованої компанії входять до складу цієї фінансової звітності, використовуючи метод участі в капіталі. Використовуючи цей метод, первісно інвестиція в асоційовану компанію визнається в консолідованій фінансовій звітності за собівартістю і потім коригується для того, щоб визначити частку Групи в доходах чи витратах сукупного доходу такого підприємства. Коли частка Групи у витратах перевищує вартість інвестицій Групи в таке асоційоване підприємство (яка включає будь-які довгострокові інвестиції, які по суті є часткою інвестицій Групи), Група зупиняє визнавати її частку в подальших збитках. Також, витрати визнаються тільки в тій мірі, в якій Група має юридичні чи конструктивні зобов'язання або здійснювала платежі від імені асоційованого підприємства.

Інвестиції в асоційовані підприємства обліковуються за методом участі в капіталі починаючи з дати, коли компанія стає асоційованою. Під час здійснення інвестиції в асоційовану компанію, будь-яке перевищення вартості інвестицій над часткою Групи в справедливій вартості чистих активів визнається гудвілом, який включається до балансової вартості інвестиції. Будь-яке перевищення частки Групи в справедливій чистій вартості ідентифікованих активів і зобов'язань над собівартістю інвестиції, після переоцінки, визнається витратами періоду, в якому відбулось придбання інвестиції.

Вимоги МСБО 36 застосовуються для того, щоб визначити, чи є необхідність визнавати збитки від знецінення у зв'язку із інвестиціями Групи в асоційоване підприємство. Коли необхідно, підприємство тестує на знецінення балансову вартість інвестицій (включаючи гудвіл) відповідно до МСБО 36, як окремий актив, порівнюючи його відновлювальну вартість (більшу із вартості використання і справедливою вартістю за мінусом витрат на продаж) до її балансової вартості. Будь-які знецінення визнаються витратами періоду, зокрема й гудвіл, який формує частину балансової вартості інвестиції. Будь-яке реверсування збитку від знецінення визнається відповідно до МСБО 36 в тій мірі, в якій збільшується відновлювальна вартість інвестиції.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(г) Інвестиції в асоційовані підприємства (продовження)

Група припиняє використовувати метод участі в капіталі починаючи із дати, коли припиняється її інвестиція в асоційоване підприємство. Коли Група зберігає частку в колишній асоційованій компанії і збережена частка є фінансовим активом, Група вимірює таку частку за справедливою вартістю на дату і справедлива вартість є справедливою вартістю на момент визнання відповідно до МСФО 9. Різниця між балансовою вартістю в асоційоване підприємство на дату, коли зупиняється використання методу за участю в капіталі, і справедлива вартість утримуваної частки і будь-які надходження від вибуття частки в асоційоване підприємство входять до складу визнання результату вибуття асоційованої компанії. Також Група обліковує всі попередньо визнанні в сукупному доході результати, які стосуються такої інвестиції на такій самій основі, якби така асоційована компанія безпосередньо вибула відповідні активи чи зобов'язання. Отже, якщо прибуток чи збиток, попередньо визнані в іншому сукупному прибутку асоційованим або спільним підприємством, буде перекласифіковано в прибуток чи збиток при вибутті відповідних активів чи зобов'язань, Група перекласифікує прибуток чи збиток від власного капіталу в прибуток чи збиток (як коригування внаслідок перекласифікації), коли асоційоване або спільне підприємство втрачає спільний контроль за суб'єктом господарювання.

Якщо Група зменшує її частку в асоційованому підприємстві, але Група продовжує використовувати метод участі в капіталі, Група рекласифікує в звіт про фінансові результати пропорційно доходу або витрати, які були попередньо визнані в сукупному доході до зменшення в частці володіння, якщо такий дохід або витрати були б рекласифіковані в звіт про фінансові результати при вибутті відповідних активів чи зобов'язань. Коли підприємство Групи здійснює транзакції з асоційованим підприємством Групи, доходи і витрати, які виникають в результаті таких транзакцій з асоційованим підприємством визнають в консолідованій фінансовій звітності Групи тільки в тій мірі, в якій частка в асоційованому підприємстві не відноситься до Групи.

(г) Фінансові інструменти

(i) Фінансові активи

Первісне визнання і оцінка

Фінансові активи класифікуються, при первісному визнанні, відповідно як такі, що надалі оцінюються за амортизованою вартістю (АВ), за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (СВІСК) або за справедливою вартістю через прибуток та збиток (СВПЗ). Всі фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс, у випадку, якщо фінансовий актив не визнається за справедливою вартістю, через звіт про фінансові результати, транзакційні витрати, які відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною транзакції.

Фінансові активи – класифікація і подальше вимірювання – бізнес модель

Бізнес-модель показує, як Група керує активами для того, щоб згенерувати грошові потоки – чи є метою Групи: (i) повністю отримати контрактні грошові потоки від активів («утримувати для отримання контрактних грошових потоків»), або (ii) для отримання як контрактних грошових потоків, так і грошових потоків, які виникають від продажу активів («утримувати для отримання контрактних грошових потоків і продажу») або, якщо нічого із пунктів (i) і (ii) не підходить, фінансові активи класифікуються як «інша» бізнес модель і вимірюються через СВІСК.

Бізнес модель, що визначена для групи активів (на портфельному рівні), базується на всіх відповідних доказах про діяльність, яку Група застосовує для досягнення цілей визначених для групи активів, які є в наявності на дату оцінки. Фактори, які розглядаються Групою при визначенні бізнес моделі, охоплюють цілі і склад портфелю, минулий досвід стосовно того, як грошові потоки для відповідних грошових активів були отримані, як вимірюються і управляються ризики, як оцінюється ефективність активів і яку винагороду отримує керівництво.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(г) Фінансові інструменти (продовження)

Фінансові активи – класифікація і подальше вимірювання – характеристика грошових потоків

Коли бізнес моделлю є утримування активів для отримання контрактних грошових потоків і продажу, Група оцінює чи грошові потоки повністю представляють основну суму і відсотки («ОСВ»). Фінансові активи з вбудованим деривативами розглядаються в повному обсязі, під час визначення чи їх грошові потоки відповідають визначенню ОСВ. Роблячи таку оцінку, Група визначає, чи контрактні грошові потоки відповідають базовим умовам позички, наприклад відсотки включають тільки компенсацію за кредитний ризик, вартість грошей в часі, інші базові умови ризику і прибутку.

Якщо контрактні умови, які підлягають впливу ризику або волатильності, які не відповідають базовим умовам кредитної угоди, фінансові активи класифікуються і вимірюються через СВІСК. ОСВ оцінка виконується на момент первісного визнання і в подальшому не переоцінюються.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються як активи:

- за амортизованою вартістю (АВ);
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (СВІСК);
- за справедливою вартістю через прибуток та збиток (СВПЗ).

Фінансові активи, які в подальшому вимірюються за амортизованою вартістю

Після первісного визнання такі фінансові активи в подальшому вимірюються за амортизованою вартістю, використовуючи ефективну ставку відсотка, за мінусом витрат на знецінення. Після первісного визнання, резерв на очікувані кредитні збитки («ОКЗ») визнається для фінансових активів вимірюваних за АВ, з визнанням збитків в обліку. Фінансові активи Групи, які є предметом до нарахування очікуваних кредитних збитків, представлені торговою і іншою дебіторською заборгованістю, короткостроковими депозитами і грошовими коштами. Група визначає ОКЗ і визнає чистий результат від знецінення для фінансових активів на кожну звітну дату.

Група не має фінансових активів, які оцінюються через СВІСК або через СВПЗ станом на 31 грудня 2020 року і 31 грудня 2019 року.

Фінансові активи – припинення визнання

Група припиняє визнавати фінансові активи, коли (а) активи викуплені або права на контрактні зобов'язання від активів закінчилися; або (б) Група передала права на отримання коштів від фінансових активів; або заключила угоду: (і) передаючи всі ризики і винагороди, пов'язані із володінням такими активами; або (ii) не передала і не утримує всі ризики і винагороди, пов'язані із володінням такими активами, але вже не утримує контроль над такими активами.

Контроль вважається утримуваним, якщо контрагент не має практичної можливості продати актив в усій повноті непов'язаній третій стороні без потреби накладання додаткових обмежень на продаж.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(г) Фінансові інструменти (продовження)

(ii) Фінансові зобов'язання – категорії вимірювання

Фінансові зобов'язання в подальшому вимірюються за АВ.

Фінансові зобов'язання – припинення визнання

Фінансові зобов'язання припиняються визнаватися, коли вони вичерпалися (наприклад, коли зобов'язання, зазначене в угоді, погашене, скасоване або закінчилось).

(д) Принципи визначення справедливої вартості

Справедлива вартість – це ціна, яка б була отримана при продажі активів або сплачена за передачу зобов'язання при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості базується на припущенні, що операція продажу активу або передачі зобов'язання відбувається:

- на основному ринку для такого активу чи зобов'язання; або
- за відсутності основного ринку, на ринку, який найбільше притаманний такому активу чи зобов'язанню.

Основний або найбільш притаманний ринок має бути доступним для Групи.

Справедлива вартість активу чи зобов'язання оцінюється, використовуючи припущення, що учасники ринку діють в своїх економічно найкращих інтересах при визначенні ціни для активу чи зобов'язання.

Оцінка справедливої вартості нефінансових активів враховує можливість учасників ринку генерувати економічні вигоди, максимально корисно використовуючи актив або продаючи його іншому учаснику ринку, який би максимально корисно використав такий актив.

Група використовує техніку оцінки, яка доцільна в умовах і для якої необхідна інформація є наявна для оцінки справедливої вартості, використовуючи відповідні доступні припущення і мінімізуючи використання недоступних припущень.

Всі активи і зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю або розкриті у фінансовій звітності, класифікуються відповідно до ієрархії справедливої вартості, описаної нижче, базуючись на найнижчому рівні припущень, які є суттєвими для визначення справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1 – ціни котирування (нескориговані) на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання, до яких суб'єкт господарювання може мати доступ на дату оцінки;
- Рівень 2 – вхідні дані (окрім цін котирування, віднесених до 1-го рівня), які можна спостерігати для активу чи зобов'язання, прямо або опосередковано; і
- Рівень 3 - вхідні дані для активу чи зобов'язання, яких немає у відкритому доступі.

Для активів і зобов'язань, які визнаються в фінансовій звітності на постійній основі, Група визначає чи відбулось переміщення між Рівнями в ієрархії під час перегляду категорій (базуючись на найнижчому рівні припущень, які є суттєвими для визначення справедливої вартості в цілому) вкінці кожного звітного періоду.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(е) Біологічні активи

Група класифікує поля з посівами і тваринництво як біологічні активи. Біологічні активи визнаються за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. Зміна вартості біологічних активів визнається у звіті про сукупний дохід. До складу витрат на продаж входять всі витрати, які були б необхідні для продажу активів.

(i) Тваринництво

Тваринництво Групи складається з рогатої худоби для відновлення стада, корів, утримуваних для виробництва молока, і свиней для виробництва м'яса.

Справедлива вартість рогатої худоби визначається на основі розрахунку дисконтованих грошових потоків.

Справедлива вартість свиней визначається на основі вартості м'яса свинини.

(ii) Поля під посівами

Справедлива вартість полів під посівами визначається на основі грошових потоків, які будуть отримані від продажу зібраного врожаю враховуючи майбутні витрати і ризики, які будуть притаманні в процесі трансформації.

Група класифікує біологічні активи як поточні і довгострокові в залежності від середнього строку життя кожного виду біологічних активів.

Припущення використанні при розрахунку справедливої вартості біологічних активів наведені у Примітці 8.

(є) Запаси

Запаси вимірюються за меншою з двох величин: собівартістю та чистою вартістю реалізації.

Собівартість запасів базується на принципі перше надходження - перший видаток (ФІФО) і включає витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан. Собівартість сільськогосподарської продукції, перенесеної із біологічних активів, оцінюється за її справедливою вартістю в момент збору врожаю за вирахуванням витрат на продаж.

У випадку виробництва запасів і незавершеного виробництва, витрати включають відповідну частку загальновиробничих витрат, розподілену на основі нормальної операційної потужності.

Чиста вартість реалізації – це оцінювана ціна реалізації при звичайній операційній діяльності за вирахуванням витрат на доробку і продаж.

(ж) Сільськогосподарська продукція

Група класифікує зібраний врожай як сільськогосподарську продукцію. Сільськогосподарська продукція, зібрана із біологічних активів, оцінюється за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на продаж в момент збору врожаю. В подальшому така вартість і є собівартістю при застосуванні МСБО 2 «Запаси» або іншого застосовного стандарту.

(з) Аванси постачальникам

Аванси постачальникам оцінюються за собівартістю за вирахуванням витрат від знецінення.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(и) Знецінення

(i) Фінансові активи

Група розраховує очікувані кредитні збитки (ОКЗ) і визнає чисті витрати від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату. Група застосовує, відповідно до МСФЗ 9, спрощений підхід для розрахунку очікуваних кредитних збитків, який використовує розрахунок очікуваних кредитних збитків за весь строк дії фінансового інструменту до всієї торгової дебіторської заборгованості. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії фінансового інструменту є ОКЗ, які є результатом від всіх можливих подій дефолту протягом строку існування фінансового інструменту. Оцінка ОКЗ відображає: (i) об'єктивну та зважену за ймовірністю суму, визначену шляхом оцінки певного діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей в часі і (iii) обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх економічних умов, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

На кожну звітну дату Група оцінює чи балансова вартість активів, оцінюваних за собівартістю, має ознаки знецінення. Фінансовий актив має ознаки знецінення, якщо відбулися одна або більше подій, що мають визначаючий вплив на очікувані майбутні грошові потоки від фінансового активу.

Докази, які свідчать про те, що фінансовий актив знецінений, містять наступну доступну інформацію:

- суттєві фінансові труднощі у позичальника;
- порушення умов контракту, таких як дефолт;
- є вірогідність, що позичальник увійде у процедуру банкрутства.

(ii) Нефінансові активи

Балансова вартість нефінансових активів інших, ніж запаси і біологічні активи, переглядається на кожну звітну дату для того, щоб визначити чи є індикатори, які свідчать про знецінення. Якщо існують такі індикатори, тоді визначається відшкодовувана вартість активу. Для гудвілу і нематеріальних активів, які мають визначений строк корисного використання або які ще не доступні, для визначення відшкодовуваної вартості оцінка робиться на кожну звітну дату.

Витрати від знецінення визнаються тоді, коли балансова вартість активу або його одиниці, що генерує грошові потоки, перевищує відшкодовувану вартість. Одиниця, що генерує грошові потоки, це найменша ідентифікована група активів, яка генерує грошові потоки, які в достатній мірі незалежні від інших груп активів. Витрати від знецінення визнаються витратами періоду. Витрати від знецінення, які стосуються одиниць, що генерують грошові потоки, спочатку розподіляються таким чином, щоб зменшити вартість гудвілу, який стосується цієї одиниці, і вже потім зменшує балансову вартість активів в цій групі на пропорційній основі.

Відшкодовувана вартість активу або одиниці, що генерує грошові потоки, є більшою із її вартості використання і справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. При визначенні вартості використання очікувані майбутні грошові потоки дисконтуються до їх приведеної вартості, використовуючи ставку дисконтування (до оподаткування), яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і ризики, притаманні активу.

Активи групи не генерують окремі грошові потоки. Якщо є ознаки того, що активи мають бути знецінені, тоді відшкодовувана вартість визначається для одиниці, що генерує грошові потоки, до якої належать активи.

Витрати від знецінення гудвілу не відновлюються. По відношенню до інших витрат від знецінення активів, визнаних в попередніх періодах, на кожну звітну дату оцінюються індикатори, чи витрати збільшились, зменшались або вже не існують. Витрати від знецінення сторнуються, якщо були зміни в оцінках, які використовувались при визначенні відшкодовуваної вартості. Витрати від знецінення сторнуються тільки в розмірі, в якому балансова вартість активу не буде перевищувати вартість активу за мінусом накопиченої амортизації, якби знецінення не відбувалося.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(і) Забезпечення

Забезпечення визнаються, якщо в результаті минулих подій у Групі виникли юридичні чи контрактні зобов'язання, які можуть бути достовірно оцінені і існує вірогідність відтоку майбутніх економічних вигід, які будуть потрібні для того, щоб погасити зобов'язання. Забезпечення розраховуються шляхом дисконтування очікуваних майбутніх грошових потоків, використовуючи ставку дисконтування (до оподаткування), яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей в часі і ризиків, які притаманні цьому зобов'язанню.

(ї) Державні субсидії

Законодавство України передбачає низку різноманітних державних субсидій і податкових вигід для компаній, які задіяні в аграрній галузі. Вище зазначені субсидії і подібні привілеї визначаються Верховною Радою (Парламентом) України і регулюються Кабінетом міністрів України, а також місцевими адміністраціями.

Державні субсидії первісно визнаються в звіті про фінансовий стан як відстрочені доходи, якщо є обґрунтована впевненість, що вони будуть отримані, і що Група буде відповідати вимогам, необхідним для отримання цих субсидій. Субсидії визнаються як інші операційні доходи на систематичній основі в тому періоді, в якому вони отримані.

Субсидії, які стосуються активів, визнаються відстроченими доходами і систематично визнаються доходами періоду протягом строку корисного використання активу.

(і) Державні субсидії, які стосуються вирощування сільськогосподарської продукції

Розміри таких субсидій визначаються на основі сум, передбачених в Державному бюджеті для такого виду субсидій у відповідному році. Розподілення цих сум проводиться уповноваженими державними органами. Суми відшкодування визначаються на основі різних факторів, таких як: площа посівів, сума і якість придбаної рогатої худоби тощо.

(ii) Часткова компенсація фінансових витрат та інші субсидії

Компанії Групи також можуть отримувати частину державних субсидій як частину відшкодування відсотків на кредити, отримані компаніями. Сума субсидій на відшкодування відсотків може бути надана в межах сум, передбачених в Державному бюджеті для такого типу субсидій на умовах, встановлених Кабінетом Міністрів.

Група отримує відшкодування за різноманітними державними програмами за придбання сільськогосподарської техніки, виробленої в Україні, страхування посівів і витрати на добрива, що вироблені в Україні. Виробники сільськогосподарської продукції мають витримати певні критерії, для того, щоб мати змогу отримати такі субсидії.

(й) Податок на прибуток

Компанії Групи (окрім ТОВ «Бен Агро») задіяні у сільськогосподарському виробництві і звільнені від сплати податку на прибуток. Такі компанії оперують в межах спрощеного податкового режиму, який дозволяє сплачувати фіксований податок розрахований в 2020 році як 0,95% вартості землі, яка використовується у сільському господарстві і визначається державними органами влади (2019: 0,95%). Для того, щоб відповідати вимогам спрощеного режиму і отримати статус платника сільськогосподарського податку, підприємство повинно бути залучено у сільськогосподарське виробництво, і дохід від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва має перевищувати 75% загальних продажів підприємства.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(к) Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Група визнає дохід від реалізації від наступних основних джерел:

- продаж сільськогосподарської продукції, як-от: пшениця, ячмінь, ріпак, соняшник, цукровий буряк, морква, цибуля і т.д.;
- продаж біологічних активів, як-от свині, велика рогата худоба, тощо;
- продаж молока і цукру;
- продаж запасних частин до сільськогосподарської техніки.

Дохід від реалізації є доходом, який виникає в ході звичайної діяльності Групи. Дохід від реалізації товарів визнається в момент, коли контроль над товарами переданий, а саме коли покупець має повне право розпоряджатися товарами і не існує невиконаних зобов'язань, які могли б впливати на отримання покупцем товару. Передача відбувається тоді, ризики старіння і знецінення товару передані покупцю, і покупець прийняв товари відповідно до контракту, або строки повернення товару минули, або Група має об'єктивні докази того, що всі критерії отримання товару були виконані.

Дохід від контрактів із покупцями визнається в сумі ціни операції за вирахуванням знижок, повернень і податку на додану вартість, експортного мита і інших подібних обов'язкових платежів. Ціною операції є сума відшкодування, яку розраховує отримати Група в обмін на передачу контролю над товарами або послуги покупцям, виключаючи суми, отримані від імені третьої сторони і платежі покупцем перевищують один рік. Як наслідок, Група не робить коригування ціни операції на вартість грошей в часі.

(л) Фінансові доходи і витрати

Фінансові доходи складаються із:

- Доходів по відсоткам від інвестованих коштів;
- Доходів від дивідендів; і
- Доходів від курсових різниць, які виникли по кредитах і інших транзакцій, зазначених вище.

Дохід по відсоткам визнається за методом нарахування, використовуючи ефективну ставку відсотка. Дохід від дивідендів визнається на дату, коли в Групі виникли права на отримання таких платежів.

Фінансові витрати складаються із:

- Витрат по відсоткам по кредитах; Курсових різниць, пов'язаних із кредитами в іноземній валюті;
- Витрат від знецінення фінансових активів, за вирахуванням витрат від знецінення торгової і іншої дебіторської заборгованості, які визнані у складі інших операційних витрат

(м) Згортання

Фінансові активи і зобов'язання згортаються і чисті суми визнаються у консолідованій фінансовій звітності тільки тоді, коли є юридичне право на згортання таких сум, і є намір одночасно закрити активи і зобов'язання на чистій основі.

(н) Припинена діяльність

Припинена діяльність є частиною бізнесу, що представляє окрему основну ланку бізнесу або географічну територію операцій, які вибули або які утримуються для продажу, або є дочірньою компанією, придбаною виключно з метою перепродажу. Класифікація припиненої діяльності відбувається, коли відбулось вибуття або коли діяльність відповідає критеріям, як активи утримувані для продажу, якщо таке відбувається раніше. Коли діяльність класифікується як припинена діяльність, подається порівняльний звіт про сукупний дохід, який показує результати, за умови, що припинена діяльність вже відбулась у порівняльному періоді. Група не має операцій, що класифікуються як діяльність, що зупиняється на кінець звітного періоду.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

(о) Нові та змінені МСФО стандарти, які вступили в дію в поточному році

Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, що повинні застосовуватись Групою

В цілому, облікова політика відповідає тій, що застосовувалась у попередньому звітному році. Деякі нові стандарти та інтерпретації стали обов'язковими для застосування з 1 січня 2020 року або після цієї дати. Нижче наведена інформація щодо нових та переглянутих стандартів та інтерпретацій, які Група вперше застосувала з 1 січня 2020 року:

Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності» та МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» щодо визначення суттєвості

Поправки уточнюють визначення суттєвості, зробивши його більш послідовним і відповідним для всіх стандартів. У новому варіанті інформація вважається суттєвою, якщо її пропуск, неправильне відображення або приховування її іншою інформацією в звітності може, відповідно до обґрунтованих очікувань, вплинути на рішення основних користувачів фінансової звітності загального призначення, які приймають їх на основі даної фінансової звітності. Поправка не вплинула на фінансову звітність Група.

Зміни до Концептуальної основи фінансової звітності

Концептуальна основа фінансової звітності у новій редакції містить новий розділ про оцінку, рекомендації щодо відображення у звітності фінансових результатів, удосконалені визначення та рекомендації (зокрема, визначення зобов'язання) і роз'яснення таких важливих питань, як функції управління, обачливість та невизначеність оцінки у ході підготовки фінансової звітності. Зміни до концептуальної основи фінансової звітності не вплинули на фінансову звітність Група.

Поправки до МСФЗ 16 «Оренда» - «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією Covid-19»

28 травня 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправку до МСФЗ «Оренда» - «Поступки з оренди, пов'язані з пандемією Covid-19». Дана поправка передбачає звільнення для орендарів від застосування вимог МСФЗ 16 в частині обліку модифікацій договорів оренди в разі поступок з оренди, які виникають як прямий наслідок пандемії Covid-19. Як спрощення практичного характеру орендар може прийняти рішення не аналізувати, чи є поступка з оренди, надана орендодавцем у зв'язку з пандемією Covid-19, модифікацією договору оренди. Орендар, який приймає таке рішення, повинен враховувати будь-яку зміну орендних платежів, обумовлених поступкою з оренди, пов'язаною з пандемією Covid-19, аналогічно тому, як ця зміна відображалася б в обліку відповідно до МСФЗ 16, якщо б вона не була модифікацією договору оренди. Дана поправка застосовується до річних звітних періодів, що починаються 1 червня 2020 року або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Ця поправка не мала впливу на фінансову звітність Група.

Застосування інших МСФЗ

Нижче перелічені поправки до МСФЗ, застосування яких не вплинуло на фінансову звітність Групи:

Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу»

Поправки до МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» та МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» - Реформа базових процентних ставок

МСФЗ та Інтерпретації, що не набрали чинності

Група не застосовувала наступні МСФЗ та Інтерпретації до МСФЗ та МСБО, які були опубліковані, але не набрали чинності.

Поправки до МСБО 1 «Подання фінансової звітності»

У січні 2020 року Рада з МСФЗ внесла поправки до МСБО 1 для уточнення питань, пов'язаних з класифікацією зобов'язань на поточні та непоточні. Поправки набувають чинності для періодів, що починаються з 1 січня 2023 року або пізніше. Поправки застосовуються ретроспективно, дозволяється дострокове застосування. Поправки можуть мати вплив на класифікацію зобов'язань у звіті про фінансовий стан Група.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

3. Суттєві положення облікової політики (продовження)

о) Нові та змінені МСФО стандарти, які вступили в дію в поточному році (продовження)

Поправки до МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» - «Обтяжливі договори - витрати на виконання договору»

В травні 2020 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСБО 37, в яких роз'яснюється, які витрати організація повинна враховувати при оцінці того, чи є договір обтяжливим або збитковим. Поправки передбачають застосування підходу, заснованого на «витратах, безпосередньо пов'язаних з договором». Витрати, безпосередньо пов'язані з договором на надання товарів або послуг, включають як додаткові витрати на виконання цього договору, так і розподілені витрати, безпосередньо пов'язані з виконанням договору. Загальні і адміністративні витрати не пов'язані безпосередньо з договором і, отже, виключаються, окрім випадків, коли вони явно підлягають відшкодуванню контрагентом за договором.

Дані поправки вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Очікується, що дані поправки не будуть мати істотного впливу на фінансову звітність Групи.

Нижче наведено перелік стандартів та інтерпретацій, які не будуть мати впливу на окрему фінансову звітність Групи або на застосовні для неї:

МСФЗ 17 "Страхові контракти" - набуває чинності для звітних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати, при цьому вимагається надавати порівняльну інформацію.

Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» та МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані компанії та спільні підприємства» - Продаж або внесок активів між інвестором та асоційованою компанією чи спільним підприємством - Рада з МСФЗ відклала дату вступу в силу цієї поправки на невизначений термін, але дозволяється дострокове застосування перспективно.

Поправки до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» - «Посилання на Концептуальні основи» - набувають чинності для звітних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати і застосовуються перспективно.

Поправки до МСБО 16 - «Основні засоби» - надходження до початку використання за призначенням - набувають чинності для звітних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати і повинні застосовуватися ретроспективно до тих об'єктів основних засобів, які стали доступними для використання на дату початку (або після неї) самого раннього з представлених в фінансовій звітності періоду, в якому підприємство вперше застосовує дані поправки.

Реформа базової процентної ставки - Етап 2 – поправки до МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7, МСФЗ 4 і МСФЗ 16 вступають в силу для звітних періодів, що починаються 1 січня 2021 року або після цієї дати, дострокове застосування дозволяється.

«Щорічні удосконалення МСФЗ» (цикл 2018 - 2020 років):

Поправки до МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» - дочірня організація, вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності - дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати, допускається застосування до цієї дати.

Поправка до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» - комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» в разі припинення визнання фінансових зобов'язань - дана поправка набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати. Дозпускається застосування до цієї дати.

Поправка до МСБО 41 «Сільське господарство» - оподаткування при оцінці справедливої вартості - дана поправка застосовується перспективно щодо оцінки справедливої вартості на дату початку (або після неї) першого річного звітного періоду, що починається 1 січня 2022 року або після цієї дати. Дозпускається застосування до цієї дати.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Основні засоби

	Земля	Будівлі	Машини і обладнання	Транспортні засоби	Офісне і інше обладнання	Незавершене будівництво	Всього
За собівартістю							
На 1 січня 2019	2,123	152,919	355,104	10,277	22,829	41,530	584,782
Надходження	760	46	11,975	3,241	3,527	41,446	60,995
Вибуття	-	-	(12,902)	(76)	(80)	-	(13,058)
Переведення з незавершеного будівництва	-	59,487	8,753	-	-	(68,240)	-
Переведення активів з прав користування в основні засоби	-	-	15,617	2,310	-	-	17,927
На 31 грудня 2019	2,883	212,452	378,547	15,752	26,276	14,736	650,646
Надходження	694	1,410	15,086	2,172	5,774	22,965	48,101
Вибуття	-	(6,917)	(10,699)	(1,320)	(68)	-	(19,004)
Переведення з незвершеного будівництва	-	7,750	2,546	-	-	(10,296)	-
На 31 грудня 2020	3,577	214,695	385,480	16,604	31,982	27,405	679,743
Амортизація і знецінення							
На 1 січня 2019	-	(32,218)	(160,222)	(6,785)	(10,002)	-	(209,227)
Амортизаційні витрати	-	(11,063)	(58,444)	(1,453)	(5,665)	-	(76,625)
Вибуття	-	129	7,770	76	1	-	7,976
Переведення накопиченої амортизації активів з прав користування	-	-	(14,321)	(1,834)	-	-	(16,155)
На 31 грудня 2019	-	(43,152)	(225,217)	(9,996)	(15,666)	-	(294,031)
Амортизаційні витрати	-	(14,761)	(58,647)	(2,100)	(5,601)	-	(81,109)
Вибуття	-	6,137	7,904	1,177	156	-	15,374
На 31 грудня 2020	-	(51,776)	(275,960)	(10,919)	(21,111)	-	(359,766)
Чиста балансова вартість							
На 1 січня 2019	2,123	120,701	194,882	3,492	12,827	41,530	375,555
На 31 грудня 2019	2,883	169,300	153,330	5,756	10,610	14,736	356,615
На 31 грудня 2020	3,577	162,919	109,520	5,685	10,871	27,405	319,977

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

4. Основні засоби (продовження)

Станом на 31 грудня 2020 року і 31 грудня 2019 року чиста балансова вартість основних засобів у заставі по банківських кредитах становила:

	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019
Будівлі	111,854	51,811
Машини і обладнання	82,545	82,507
Транспортні засоби	2,248	795
	196,647	135,113

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

5. Активи з права користування

	Земля	Машини і обладнання	Транспортні засоби	Всього
Собівартість				
На 1 січня 2019	520,881	70,919	6,074	597,874
Надходження	15,368	42,557	6,454	64,379
Вибуття	-	(15,617)	(2,310)	(17,927)
На 31 грудня 2019	536,249	97,859	10,218	644,326
Надходження	26,187	16,394	564	43,145
Вибуття	-	-	-	-
На 31 грудня 2020	562,436	114,253	10,782	687,471
Амортизація і знецінення				
На 1 січня 2019	(134,623)	(17,130)	(2,613)	(154,366)
Амортизаційні нарахування	(34,278)	(18,385)	(2,036)	(54,699)
Вибуття	-	14,321	1,834	16,155
На 31 грудня 2019	(168,901)	(21,194)	(2,815)	(192,910)
Амортизаційні нарахування	(34,533)	(21,678)	(2,049)	(58,260)
Вибуття	-	-	-	-
На 31 грудня 2020	(203,434)	(42,872)	(4,864)	(251,170)
Чиста балансова вартість				
Станом на 1 січня 2019	386,258	53,789	3,461	443,508
Станом на 31 грудня 2019	367,348	76,665	7,403	451,416
Станом на 31 грудня 2020	359,002	71,381	5,918	436,301

Група орендує землю для операційної діяльності. Договори оренди землі в основному укладені на фіксований термін від 2 до 49 років. Платежі по оренді, що пов'язані із короткостроковими контрактами, визнаються витратами періоду. Умови оренди узгоджуються на індивідуальній основі і містять широкий набір обов'язків і умов. Договори оренди не містять фінансових ковенантів, однак орендовані активи не можуть бути використані у якості застави чи для цілей отримання позик. Оренда визнається як актив з права користування і відповідних зобов'язань на дату, коли актив став доступним для використання Групою.

Кожний платіж по оренді розподіляється між зобов'язанням і фінансовими витратами. Фінансові витрати визнаються витратами періоду таким чином, щоб забезпечити постійну періодичну ставку відсотка на залишок зобов'язання для кожного періоду.

Група застосувала модель собівартості для оцінки активів з права користування. Активи з права користування амортизуються за прямолінійним методом протягом найкоротшого з періодів: строку корисного використання або строку дії договору оренди. Додатково, вартість активів з права користування періодично зменшується на суму витрат від знецінення, і коригується на деякі переоцінки орендних зобов'язань. Активи і зобов'язання, які виникають внаслідок оренди, первісно визнаються на основі теперішньої вартості.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

6. Асоційовані підприємства

Деталі по суттєвим асоційованим підприємствам

В жовтні 2018 року Група придбала частку 14% (1,260 тис. грн) в асоційованому підприємстві ТОВ «Масло-Союз», яке є новоствореним підприємством для виробництва сиру, масла, і розташоване в Україні, в Черкаській області. Відповідно до угоди між засновниками, Група має частку у сумі 14% прав участі в голосуваннях на зустрічах засновників підприємства, і приймає участь в усіх суттєвих фінансових і операційних рішеннях підприємства. Таким чином, Група визначила, що вона має суттєвий вплив на підприємство, навіть за умови, що вона володіє тільки 14% прав голосу.

Вищезазначена асоційована компанія обліковується за методом участі в капіталі для цілей цієї консолідованої фінансової звітності, як зазначено в обліковій політиці Групи в Примітці 3. Балансова вартість інвестицій в асоційоване підприємство складає 1,037 тис. грн. (2019: 1,037 тис. грн.).

7. Нематеріальні активи

	Програми	Договори оренди землі	Емфітевзис	Всього
Собівартість				
На 1 січня 2019	142	39,111	29,071	68,324
Надходження	50	-	7,764	7,814
На 31 грудня 2019	192	39,111	36,835	76,138
Надходження	-	-	2,680	2,680
На 31 грудня 2020	192	39,111	39,515	78,818
Амортизація				
На 1 січня 2019	(140)	(9,288)	(967)	(10,395)
Амортизаційні нарахування	(32)	(1,957)	(499)	(2,488)
На 31 грудня 2019	(172)	(11,245)	(1,466)	(12,883)
Амортизаційні нарахування	(18)	(1,955)	(777)	(2,750)
На 31 грудня 2020	(190)	(13,200)	(2,243)	(15,633)
Чиста балансова вартість				
На 1 січня 2019	2	29,823	28,104	57,929
На 31 грудня 2019	20	27,866	35,369	63,255
На 31 грудня 2020	2	25,911	37,272	63,185

В 2014 році Група визнала договори оренди землі як нематеріальний актив, в результаті придбання дочірнього підприємства ТОВ «Дзендзелівка-Агро». Протягом 2018 року деякі договори були перереєстровані як емфітевзис, що дало компанії право використовувати землю протягом 49 років, яке може бути в подальшому продане.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

8. Біологічні активи

Наступні припущення були зроблені для того, щоб визначити справедливую вартість біологічних активів:

- Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції базується на очікуваному обсязі зібраного врожаю. Для молочного напрямку дохід від реалізації розраховується на основі кількості виробленого молока протягом продуктивного життя корови після звітної дати, а також очікуваній кількості м'яса в результаті забою.
- Середня тривалість продуктивного життя корови визначається на основі статистичної інформації.
- Ціни на сільськогосподарську продукцію і м'ясо отримані із ринкових джерел. Ціна на молоко визначається умовами контракту.
- Виробничі витрати і витрати на продаж базуються на основі актуальних операційних витрат.
- Припускається, що зростання цін, так само як і зростання витрат на виробництво і собівартість продажів, будуть на рівні росту індексу споживчих цін в Україні.

Основні припущення представляють оцінку керівництва майбутніх трендів в сільськогосподарському і скотарському бізнесі, базуючись на зовнішніх і внутрішніх джерелах інформації.

Суттєві вхідні дані, яких немає у відкритому доступі, використані для оцінки справедливої вартості посівів, наступні:

- Ставка дисконтування 16% (2019: 19%).
- Врожайність культур (6,40 тон з гектара для озимої пшениці, 7,20 тон з гектара для озимого ячменю, 3,54 тон з гектара для озимого ріпаку) (2019: 6,5 тон з гектара для озимої пшениці і 6,57 тон з гектара для озимого ячменю).
- Ціна на культури (5,456 грн за тону озимої пшениці, 5,145 грн за тону озимого ячменю, і 11,223 грн за тону озимого ріпаку) (2019: 4,168 грн за тону озимої пшениці, 3,955 грн за тону озимого ячменю).

Суттєві вхідні дані, яких немає у відкритому доступі, використані для визначення справедливої вартості корів, наступні:

- Ставка дисконтування (11,4%) (2019: 10.4%);
- Ціна на молоко (10,5 грн. за літр) (2019: 9,0 грн. за літр);
- Надої молока з корови за рік (10,585 літрів з корови) (2019: 9,675 літрів з корови).

Справедлива вартість свиней розрахована на основі ринкових цін за 1 кілограм свинини. Ціни становлять 35,83 грн. за 1 кг м'яса живої ваги дорослої свині і 58,33 грн. за 1 кг живої ваги поросят (2019: 34,0 грн. за 1 кг м'яса живої ваги дорослої свині і 61,0 грн. за 1 кг живої ваги поросят).

Суттєве збільшення (зменшення) в цих вхідних даних спричинило б суттєве зменшення (збільшення) справедливої вартості. Збільшення ставки дисконтування призводить до зменшення справедливої вартості, в той час як збільшення цін і врожайності призводить до збільшення вартості.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

8. Біологічні активи (продовження)

Наступна таблиця представляє зміни в балансовій вартості біологічних активів протягом року, що закінчився 31 грудня:

	На 31 грудня 2020		На 31 грудня 2019	
	Одиниця	Сума	Одиниця	Сума
Довгострокові біологічні активи				
<i>Тварини, голови</i>				
Рогата худоба	3,623	137,916	3,202	115,586
Свині	419	3,042	426	3,127
Інші		8		8
		140,966		118,721
Поточні біологічні активи				
<i>Тварини, голови</i>				
Рогата худоба	-	-	26	94
Свині	4,238	5,321	4,616	5,161
<i>Посіви, гектари</i>				
Озима пшениця	1,446	24,436	1,908	13,918
Озимий ячмінь	756	13,865	1,177	5,808
Озимий ріпак	1,148	23,215	-	-
		66,837		24,981
Всього біологічних активів		207,803		143,702

Наступна таблиця представляє зміни в балансовій вартості біологічних активів протягом року, що закінчився 31 грудня:

	На 31 грудня 2020			На 31 грудня 2019		
	Тварини	Посіви	Всього	Тварини	Посіви	Всього
На початок періоду	123,976	19,726	143,702	84,142	67,548	151,600
Понесені витрати	187,108	451,437	638,545	177,571	503,475	681,046
Дохід від переоцінки	65,443	168,198	233,641	42,797	11,409	54,206
Зібраний врожай	(169,639)	(577,846)	(747,485)	(126,620)	(562,616)	(689,236)
Придбання	-	-	-	11,889	-	11,889
Вибуття	(60,601)	-	(60,601)	(65,803)	-	(65,803)
На кінець періоду	146,287	61,515	207,803	123,976	19,726	143,702

Нараховані витрати за період представлені нижче:

	2020			2019		
	Тварини	Посіви	Всього	Тварини	Посіви	Всього
Матеріали	121,128	179,030	300,158	119,100	230,592	349,692
Амортизація	28,979	111,453	140,432	22,172	127,092	149,264
Заробітна плата	19,507	54,885	74,391	23,394	67,847	91,241
Запасні частини	3,882	19,400	23,282	5,514	23,118	28,632
Послуги	13,384	86,521	99,906	4,132	49,062	53,194
Інше	228	148	377	3,259	5,764	9,023
	187,108	451,437	638,545	177,571	503,475	681,046

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

8. Біологічні активи (продовження)

Зібраний врожай за період представлений нижче:

	2020	2019
Зернові	510,347	482,021
Овочі	67,499	80,595
Молоко	169,639	126,620
	747,485	689,236

Обсяги зібраного врожаю в натуральному вираженні представлено нижче:

(в тонах)	2020	2019
Цукровий буряк	79,576	81,020
Кукурудза	32,648	32,887
Молоко	18,844	14,878
Цибуля	15,578	13,682
Пшениця	9,072	13,786
Ячмінь	7,997	7,061
Соняшник	6,772	6,663
Морква	4,770	4,650
Люцерна	3,038	4,530
Квасоля	2,598	783
Нут	1,993	276
Соя	853	4,416
Ріпак	-	2,666
Інша продукція	3,508	856
	184,157	188,154

Зміни в ключових припущеннях, використаних при визначенні справедливої вартості біологічних активів, мали б наступний вплив на справедливую вартість:

	2020	2019
10% збільшення ціни на молоко	41,726	44,679
10% зменшення ціни на молоко	(41,726)	(44,679)
10% збільшення надою молока на корову	41,726	44,679
10% зменшення надою молока на корову	(41,726)	(44,679)
10% збільшення ціни на озимі культури	11,237	7,364
10% зменшення ціни на озимі культури	(11,237)	(7,364)
10% збільшення виробничих витрат	(4,491)	(41,346)
10% зменшення виробничих витрат	4,491	41,346
10% збільшення ставки дисконтування	(808)	(2,750)
10% зменшення ставки дисконтування	808	2,750

Ефект від зміни в оцінках, які очікувано матимуть місце в майбутніх періодах, не розкрито у зв'язку з неможливістю його попередньої оцінки.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

8. Біологічні активи (продовження)

Стратегія управління ризиками, пов'язаними з сільськогосподарською діяльністю

Групі притаманні наступні ризики, пов'язані із сільськогосподарською діяльністю:

(i) Регуляторні ризики

Група є суб'єктом українського законодавства і регуляторної політики, які можуть змінюватись в умовах мінливого середовища.

Для мінімізації таких ризиків, керівництво Групи розробило процедури для роботи з такими змінами. Також Група є членом Всеукраїнської Аграрної Ради (www.uacouncil.org), яка є недержавною організацією, що захищає інтереси аграріїв в державних органах влади України.

(ii) Ризики попиту і пропозиції

Групі притаманний ризик зміни ціни на сільськогосподарську продукцію.

Для управління цим ризиком, Група диверсифікує набір вирощуваної сільськогосподарської продукції, яка має різні тренди зміни ціни. Також керівництво регулярно аналізує тренди на очікувану врожайність і ціни.

(iii) Ризик несприятливих погодних умов

Сільськогосподарська діяльність стикається із ризиком несприятливих погодних умов, таких як засуха, заморозки, надмірні дощові опади протягом сезону збору врожаю або посівної.

Група управляє цим ризиком шляхом:

- використання найкращих практик в сільськогосподарському бізнесі;
- диверсифікує вирощування сільськогосподарської продукції на різних територіях;
- регулярно проводить огляд посівів на полях агрономами, а також, за необхідності, подає додатковий полив або засоби захисту рослин і добрива.

(iv) Епідемії на території України

Спалах епідемії африканського свинячого грипу (АСГ) було зареєстровано на території України протягом декількох попередніх років. В той час керівництво Групи розробило План з екологічних заходів по охороні здоров'я та безпеки з визначенням всіх необхідних процедур і попереджувальних заходів, і суворо дотримується застосування цих заходів для того, щоб мінімізувати ризик нових інфекцій.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

9. Запаси

Запаси станом на 31 грудня:

	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019
Сільськогосподарська продукція, зокрема:	54,889	55,950
Цибуля	25,631	28,167
Морква	13,350	5,515
Нут	5,691	794
Квасоля	3,402	1,297
Кукурудза	2,253	11,612
Пшениця	408	840
Молоко	279	38
Ячмінь	361	2,374
Соняшник	-	695
Сочевиця	-	522
Соя	-	3,312
Інша продукція	3,514	784
Сировина	76,333	56,557
Цукор	31,106	39,119
Незавершене виробництво	77,662	34,768
Інші товари	4,474	4,817
Всього запасів	244,464	191,211

Станом на 31 грудня 2020 і 2019 років, незавершене виробництво в сумі 77,662 тис. грн. і 34,768 тис. грн. відповідно складається з витрат на обробку полів, які будуть засіяні в 2021 і 2020 роках відповідно, і якщо біологічні активи на цих полях не були визнані.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

10. Торгова та інша дебіторська заборгованість

Торгова та інша дебіторська заборгованість на 31 грудня:

	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019
Торгова дебіторська заборгованість	17,745	18,344
Забезпечення на знецінення	(2,405)	(1,178)
	15,340	17,166
Передплати постачальникам	12,733	2,721
ПДВ до отримання	2,206	2,504
Інша дебіторська заборгованість	17,328	18,749
	32,267	23,974
Забезпечення на знецінення	(9,684)	(6,499)
	22,583	17,475
Всього торгова та інша дебіторська заборгованість	37,923	34,641

Аналіз по кредитній якості торгової та іншої дебіторської заборгованості наступний:

	2020		2019	
	Торгова дебіторська заборгованість	Інша дебіторська заборгованість	Торгова дебіторська заборгованість	Інша дебіторська заборгованість
<i>Прострочена, але не знецінена</i>				
Ані прострочена, ані знецінена	9,880	9,601	10,490	17,472
- від 1 до 90 днів прострочки	5,527	12,676	6,580	-
- від 91 до 180 днів прострочки	629	2,741	-	-
- від 181 до 270 днів прострочки	202	416	293	-
- від 271 до 360 днів прострочки	26	225	-	-
- більше ніж 361 день прострочки	1,481	6,608	981	6,501
Всього незнецінена	17,745	32,267	18,344	23,973
<i>Індивідуально визначена для знецінення</i>				
Ані прострочена, ані знецінена	(83)	-	(38)	-
- від 1 до 90 днів прострочки	(558)	(1,976)	(76)	-
- від 91 до 180 днів прострочки	(158)	(688)	-	-
- від 181 до 270 днів прострочки	(101)	(209)	(83)	-
- від 271 до 360 днів прострочки	(23)	(203)	-	-
- більше ніж 361 день прострочки	(1,481)	(6,608)	(981)	(6,499)
Всього індивідуально знецінена	(2,405)	(9,684)	(1,178)	(6,499)
Всього торгова та інша дебіторська заборгованість	15,340	22,583	17,166	17,474

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

11. Грошові кошти і їх еквіваленти

Стаття «Грошові кошти і їх еквіваленти» представлена тільки грошовими коштами в банку станом на 31 грудня 2020 і 31 грудня 2019 років.

12. Статутний капітал

Структура власності станом на 31 грудня представлена:

На 31 грудня 2020

Герріт Тонкенс
 Беренд Попке ван дер Велде
 Корнеліс Хузінга
 ТОВ «СГТ ІНВЕСТО ГмбХ»
 Крячко Оксана Василівна
Всього статутний капітал

Зареєстрований капітал	% в статутному капіталі
3,810	42,50%
2,963	33,05%
1,166	13,00%
847	9,45%
179	2,00%
8,965	100,00%

На 31 грудня 2019

Герріт Тонкенс
 Беренд Попке ван дер Велде
 Корнеліс Хузінга
 Крячко Оксана Василівна
Всього статутний капітал

Зареєстрований капітал	% в статутному капіталі
3,810	42,50%
3,810	42,50%
1,166	13,00%
179	2,00%
8,965	100,00%

В серпні 2020 року Берендом Попке ван дер Велде було продано 9,45% корпоративних прав в ТОВ «Кищенті» на компанію ТОВ «СГТ ІНВЕСТТО ГмбХ», яка зареєстрована в Німеччині.

Компанія не робила виплату нерозподіленого прибутку учасникам товариства за 2020 рік.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

13. Неконтрольована частка участі

Фінансова інформація про неконтрольовану частку участі

Нижче наведена фінансова інформація стосовно кожної дочірньої компанії, яка має неконтрольовану частку участі, і яка є суттєвою для Групи. Фінансові результати ТОВ «Кищенко Фрутс» за 2020 рік містять фінансові результати ТОВ «Марійка», якою володіють ТОВ «Кищенко Фрутс» в розмірі 100%, починаючи з 27 лютого 2019 року. Суми, розкриті для кожної дочірньої компанії показані до виключення внутрішньогрупових операцій.

	Кищенко Фрутс		Бен Агро	
	2020	2019	2020	2019
Частка меншості %	47,18%	47,18%	50%	50%
Фінансовий стан:				
Поточні активи	63,711	55,871	3,066	2,641
Довгострокові активи	30,336	35,604	83	131
Поточні зобов'язання	(38,022)	(36,341)	(2,625)	(2,365)
Довгострокові зобов'язання	(4,502)	(6,113)	-	-
Чисті активи	51,523	49,021	524	407
Акумуляована неконтрольована частка участі	24,308	23,128	262	204
Сукупний дохід:				
Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	109,622	104,341	20,904	8,751
Прибуток за період	2,286	5,474	260	282
Загальний сукупний дохід	2,286	5,474	260	282
Прибуток, що відноситься до неконтрольованої частки участі	1,079	2,583	130	141

	Кищенко Фрутс		Бен Агро	
	2020	2019	2020	2019
Грошові потоки:				
Грошові потоки від операційної діяльності	5,168	36,465	21	911
Грошові потоки від інвестиційної діяльності	(2,697)	(7,878)	-	(1,384)
Грошові потоки від фінансової діяльності	(2,430)	(5,375)	-	-
Чисте збільшення/(зменшення) грошових коштів	41	23,212	21	(473)

Транзакції, пов'язані з неконтрольованою часткою участі

13 квітня 2018 року Група придбала додатково 2,82% випущених корпоративних прав в дочірній компанії ТОВ «Кищенко Фрутс» за 204 тис. грн і, таким чином, збільшила свою частку в дочірній компанії з 50% (1,703 тис. грн) до 52,82% (1,907 тис. грн). До моменту придбання, балансова вартість існуючих корпоративних прав 50% неконтрольованої частки участі в ТОВ «Кищенко Фрутс» була 3,365 тис. грн.

27 лютого 2019 року Група продала 100% корпоративних прав в ТОВ «Марійка», які належали ТОВ «Кищенко», дочірній компанії ТОВ «Кищенко Фрутс». В результаті цієї операції, Група продовжує повністю контролювати продану компанію, але її частка участі в цій компанії зменшилась із 100% до 52,82%. Суттєвого ефекту на фінансову звітність Групи в 2019 році ця операція не мала.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

14. Державні субсидії

	2020	2019
Довгострокова частина державних субсидій	19,760	19,619
Поточна частина державних субсидій	5,770	5,235
Всього відстрочений дохід	25,530	24,854
На початок періоду	24,854	22,614
Отримані державні субсидії, пов'язані з активами	5,960	7,713
Визнані доходи по державним субсидіям, пов'язаним з активами	(5,284)	(5,473)
На кінець періоду	25,530	24,854

Група отримала грошову компенсацію від уряду України за будівництво молочної ферми і придбання сільськогосподарської техніки і обладнання. Група вирішила використовувати підхід визнання відстрочених доходів у звіті про фінансовий стан. Застосувавши такий підхід, Група визнала зобов'язання, які будуть визнані доходами в звіті про сукупний дохід на рівномірній основі протягом строку використання активів, за які були отримані субсидії.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

15. Кредити

Ця Примітка надає інформацію стосовно контраktivних умов банківських кредитів Групи:

	На 31 грудня 2020	Грошові потоки	Рекласифікація із довгострокової в поточну частину	Курсові різниці	Нараховані відсотки	На 31 грудня 2019
Довгострокові зобов'язання						
Довгострокові кредити	211,880	36,018	(57,173)	48,024	-	185,011
	211,880	36,018	(57,173)	48,024	-	185,011
Поточні зобов'язання						
Поточна частина довгострокових кредитів	90,852	(50,049)	57,173	-	-	83,728
Короткострокові кредити	38,000	(40,000)	-	-	-	78,000
Відсотки до сплати	2,283	(34,575)	-	369	34,814	1,674
	131,135	(124,623)	57,173	369	34,814	163,402
Всього зобов'язань по кредитам	343,015	(88,605)	-	48,393	34,814	348,413

Станом на 31 грудня 2020 року і на 31 грудня 2019 року балансова вартість банківських кредитів дорівнювала їх справедливій вартості.

Детальний перелік кредитів Групи станом на 31 грудня 2020 року і на 31 грудня 2019 року наведено нижче:

Банк/Позичальник	Валюта кредиту	Дата погашення	Ставка відсотка	Сума позики на 31.12.2020	Сума позики на 31.12.2019
ФМО	USD	25.01.2021	6,9%+Libor	56,567	85,688
ФМО	USD	25.05.2025	5,5%+Libor	226,084	160,319
Піреус Банк	USD	22.12.2023	7,0%	18,865	20,901
РБА	UAH	02.10.2022	14,0%	1,216	1,831
Всього довгострокові позики				302,732	268,739
РБА (кредитна лінія)	UAH	10.03.2021	14,0%	38,000	78,000
Всього короткострокові позики				38,000	78,000
Відсотки до сплати				2,283	1,674
Всього зобов'язання по кредитам				343,015	348,413

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

15. Кредити (продовження)

Графік погашення кредитів станом на 31 грудня є наступним:

	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019
Менше року	128,850	161,710
1-3 роки	126,226	58,131
3-5 років	85,656	126,898
Всього кредитів	340,732	346,739

Зобов'язання за всіма кредитними угодами, укладеними станом на 31 грудня 2020 року, забезпечені основними засобами. Чиста балансова вартість основних засобів у заставі представлена у Примітці 4.

Зобов'язання за кредитною угодою, укладеною з ФМО, забезпечені основними засобами і гарантіями від Герріте Тонкена, Беренда ван дер Велде і Тонкенс Холдінг ГМБХ, який представлений директором Геррітом Тонкеном.

Ковенанти

Як розкрито, Група має забезпечений заставою банківський довгостроковий кредит від ФМО, балансовою вартістю 282,651 тис. грн. станом на 31 грудня 2020 року (2019: 246,007 тис. грн.). Виходячи із кредитної угоди, Група має забезпечити дотримання наступних ковенант: коефіцієнт платоспроможності не менше 35%, співвідношення чистого боргу до EBITDA, яка в 2020 році становила 283,649 тис.грн, не більше 3,5, коефіцієнт поточної ліквідності не менше 1,1, коефіцієнт покриття фінансових відсотків не менше 3,0. Група дотримується ковенант, що зазначені в кредитній угоді.

16. Зобов'язання з оренди

Ця Примітка надає інформацію стосовно контрактних умов Групи по зобов'язанням з оренди:

	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019
Довгострокові зобов'язання з оренди землі	380,472	377,656
Довгострокові зобов'язання з оренди машин, обладнання і транспортних засобів	38,931	33,664
Поточна частина зобов'язань з оренди землі	70,354	68,746
Поточна частина зобов'язань з оренди машин, обладнання і транспортних засобів	25,473	16,947
Всього зобов'язань з оренди	515,230	497,013

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

16. Зобов'язання з оренди (продовження)

Зміни в зобов'язаннях по оренді станом на 31 грудня 2020 року і на 31 грудня 2019 року представлені нижче:

	2020	2019
На початок періоду	497,743	497,743
Збільшення оренди	36,771	57,386
Фінансові витрати	54,340	52,698
Курсові різниці	9,764	(8,004)
Орендні платежі	(83,388)	(102,810)
На кінець періоду	515,230	497,013

Загальні платежі по оренді землі за 2020 рік склали 61,944 тис. грн (2019: 67,600 тис. грн.).

Визначення змінних орендних виплат. Як викладено у Примітці 3, Група оцінює орендні зобов'язання за теперішньою вартістю майбутніх орендних виплат, дисконтованих із використанням ставки додаткових запозичень орендаря. Майбутні орендні виплати складаються як з фіксованих виплат (включно з фіксованими виплатами за суттю), так і змінних орендних виплат. Керівництво Групи приймає істотне судження під час визначення суми змінних орендних виплат. Незалежно від орендних виплат, відображених у договорах оренди, встановлені на ринку звичай господарської діяльності доповнюють умови договорів у спосіб, який забезпечує, щоб на кожну конкретну дату ставка, яка використовується, була ринковою ставкою. Оскільки весь ринок функціонує на основі очікувань щодо періодичного перегляду ставок (на основі поточних ринкових ставок), керівництво дійшло висновку, що ставки визначаються із використанням ринкових механізмів. По суті, недовірні зміни в орендних виплатах виникають у результаті дії конкурентних сил, і зміни у виплатах базуються на середніх змінах в орендних виплатах у регіоні.

Зобов'язання з оренди землі деноміновані в гривні, в той час як зобов'язання з оренди машин, обладнання і транспортних засобів деноміновані в євро. Їх номінальна і теперішня вартість станом на 31 грудня представлена нижче:

	Мінімальні орендні платежі		Теперішня вартість мінімальних орендних платежів	
	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019
До сплати протягом року	95,487	89,134	95,751	84,747
До сплати з другого по п'ятий роки	312,741	315,266	166,242	145,030
До сплати після п'ятого року	556,663	554,667	253,237	267,236
	964,891	959,067	515,230	497,013

Група має у оренді певну частину її виробничого обладнання. Середній строк орендної угоди становить 5 років (2019: 5 років). Група має можливість викупити обладнання за номінально вартістю в кінці строку оренди. Зобов'язання Групи з оренди забезпечені правом власності лізингодавця на орендовані активи.

Ставка відсотка для всіх договорів оренди фіксована в розрізі кожного контракту і ранжується від 10,64% до 27,27% (2019: 9,0 % до 22,0%) за рік.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

17. Торгова та інша кредиторська заборгованість

Торгова і інша кредиторська заборгованість станом на 31 грудня:

	Примітка	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019
Довгострокові зобов'язання			
Інша кредиторська заборгованість	(i)	11,062	14,062
		11,062	14,062
Поточні зобов'язання			
Торгова кредиторська заборгованість		49,751	28,555
Аванси від покупців		23,436	55
Інша кредиторська заборгованість	(i)	20,609	68,051
		93,796	96,661
Всього торгова та інша кредиторська заборгованість		104,858	110,723

(i) Зобов'язання, що виникли внаслідок придбання та установки обладнання з амортизованою вартістю 18,436 тис. грн (31 грудня 2019: 19,689 тис. грн), де довгострокова частина кредиторської заборгованості становить 11,062 тис. грн (31 грудня 2019: 14,062 тис. грн).

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

18. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Дохід від реалізації за рік, що закінчився 31 грудня:

	2020	2019
Дохід від реалізації сільськогосподарської продукції	331,617	396,392
Дохід від реалізації молока	187,116	131,089
Дохід від реалізації цукру	120,857	96,017
Дохід від реалізації овочів	78,265	83,616
Дохід від реалізації біологічних активів	43,232	60,553
Дохід від реалізації товарів	52,129	24,460
Дохід від надання послуг	1,508	2,495
Всього дохід від реалізації	814,724	794,622

19. Собівартість реалізації

Собівартість реалізації за рік, що закінчився 31 грудня:

	2020	2019
Собівартість реалізації сільськогосподарської продукції	301,700	370,326
Собівартість реалізації молока	165,990	123,921
Собівартість реалізації цукру	114,947	91,022
Собівартість реалізації овочів	65,013	60,509
Собівартість реалізації біологічних активів	62,461	62,219
Собівартість реалізації товарів	41,358	19,305
Собівартість реалізації наданих послуг	854	2,167
Всього собівартість реалізації	752,323	729,469

20. Адміністративні витрати

В таблиці нижче наведені адміністративні витрати за рік, що закінчився 31 грудня:

	2020	2019
Витрати на заробітну плату	24,411	20,624
Юридичні, аудиторські і консультаційні послуги	8,758	9,172
Амортизація	1,838	2,064
Банківські послуги	1,622	2,271
Пальне	938	862
Витрати на поточний ремонт	872	1,024
Телекомунікаційні послуги	775	610
Страхування	407	291
Податки і інші обов'язкові платежі	184	122
Енергія	62	183
Транспортні послуги	15	814
Послуги охорони	-	147
Інші адміністративні витрати	319	737
Всього адміністративні витрати	40,201	38,921

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

21. Витрати на збут

Витрати на збут за рік, що закінчився 31 грудня:

	2020	2019
Транспортні витрати	26,693	44,255
Витрати на зберігання	7,384	7,773
Сертифікація експортних продажів	988	120
Інші витрати на збут	116	125
Всього витрати на збут	35,181	52,273

22. Інші операційні доходи

Інші операційні доходи за рік, що закінчився 31 грудня:

	2020	2019
Дохід від державних субсидій	6,165	12,702
Дохід від державних субсидій, пов'язаних з активами	5,284	5,473
Дохід від продажу активів	3,050	-
Дохід від визнання активів	838	1,766
Бонуси	213	559
Дохід від списання кредиторської заборгованості	-	169
Інші доходи	1,071	4,326
Всього інші операційні доходи	16,621	24,995

23. Інші операційні витрати

Інші операційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня:

	2020	2019
Знецінення дебіторської заборгованості	4,578	7,646
Сільськогосподарський податок	5,304	5,363
Витрати на благодійність	1,302	1,957
Штрафи і пені	953	456
Знецінення запасів	26	592
Збиток від продажу активів	-	505
Інші витрати	199	462
Всього інші операційні витрати	12,362	16,981

24. Фінансові доходи і витрати (згорнуто)

Фінансові витрати за рік, що закінчився 31 грудня:

	2020	2019
Витрати по оренді	54,340	52,698
Банківські відсотки	40,685	41,243
Списання дисконтованої частини зобов'язань	-	3,296
Інші фінансові витрати	1,629	1,422
Всього фінансові витрати (згорнуто)	96,654	98,659

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

25. Операції із пов'язаними сторонами

(а) Ключовий управлінський персонал Групи

Деталі виплат ключовому управлінському персоналу за рік, що закінчився 31 грудня, показані нижче. Ключовий управлінський персонал складається з тих осіб, які мають уповноваження і несуть відповідальність за планування, управління і виконання контролюючих функцій Групи.

	2020	2019
Витрати на заробітну плату та інші виплати ключовому управлінському персоналу	16,000	16,494
Інша дебіторська заборгованість управлінського персоналу станом	2,130	2,339
Інша кредиторська заборгованість управлінського персоналу	(662)	-

Всі транзакції із пов'язаними сторонами відбуваються на ринкових умовах.

26. Умовні зобов'язання

(а) Страхування

Страхова галузь в Україні перебуває на етапі розвитку і багато видів страхування, наприклад страхування ризику забруднення навколишнього середовища, ще не є доступними.

Однак, це не покриває деяких фінансових ризиків, таких як зупинення бізнесу в результаті завданої шкоди майну третіх осіб або забруднення навколишнього середовища. Хоча Група отримує адекватне страхове покриття, існує ризик витрати або руйнування певних активів, що може мати негативний вплив на операційну діяльність Групи і на її фінансове становище.

(b) Судові справи

Станом на 31 грудня 2020 року Група була залучена у різноманітні юридичні процеси в ході звичайної операційної діяльності. Керівництво не вважає, що результат будь-яких дій може мати суттєвий вплив на фінансове становище Групи або на результати операційної діяльності.

(c) Податкові обмеження

Податкова система України перебуває в стані розвитку і характеризується великою кількістю податків, неоднозначними твердженнями і частими змінами, які іноді застосовуються ретроспективно. Державні органи влади поклали цей тягар на платників податків всіх рівнів.

Податковий період лишається відкритим для перевірки податковими органами протягом наступних трьох календарних років; однак, за певних умов податковий період може бути відкритим довший час. Таким чином, податкові ризики є більш суттєвими ніж вони могли би бути в країні із більш стабільним і розвиненим податковим законодавством.

Керівництво вважає, що діяльність Групи відбувається відповідно до юридичних вимог і правил, і що всі податки нараховані і сплачені правильно. Якщо є невизначеність, Група нараховує податкові зобов'язання.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

27. Цілі і політика управління фінансовими ризиками

Управління ризиками є фундаментальною основою бізнесу групи і суттєвим елементом її операційної діяльності. Основні ризики, з якими стикається Група, пов'язані із ринковим ризиком (які включають ризик коливання валютних курсів і відсоткових ставок) і ризиком ліквідності.

(а) Огляд

В результаті використання фінансових інструментів, Групі притаманні наступні ризики:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- ринковий ризик.

Ця Примітка надає інформацію про розмір впливу кожного з цих ризиків, цілі, політики і процеси для оцінки і управління ризиком. Подальші кількісні розкриття включені в цю консолідовану фінансову звітність.

Учасники несуть відповідальність за встановлення і контроль за системою управління ризиками.

Політика управління ризиками впроваджена для того, щоб ідентифікувати і аналізувати ризики, з якими стикається Група, і встановити ліміти прийняття ризику, а також контролювати і моніторити дотримання цих лімітів. Політика і система управління ризиками регулярно переглядаються для того, щоб враховувати зміни в ринкових умовах і в діяльності Групи. Група, через тренінги і управління стандартами і процедурами, має на меті розвиток дисципліни і конструктивного контролю середовища, в якому всі працівники розуміють свої функції і обов'язки.

(б) Кредитний ризик

Кредитний ризик – це ризик фінансових витрат, якщо покупець чи контрагент по фінансовому інструменту не буде спроможний виконувати свої контрактні зобов'язання, і виникає в основному від дебіторської заборгованості покупців.

(і) Торгова та інша дебіторська заборгованість

Вразливість до кредитного ризику визначається в основному за індивідуальними характеристиками кожного покупця. Демографічні показники бази покупців Групи, зокрема й ризик дефолту галузі і країни, в якій покупці здійснюють свою діяльність, мають менший вплив на кредитний ризик. Керівництво встановлює кредитну політику, згідно якої кожен новий контрагент аналізується індивідуально на платоспроможність, до того як запропонувати стандартні умови оплати і доставки товарів. Аналіз включає зовнішні рейтинги, якщо такі є доступні, і в певних випадках інформацію з банків.

З більшістю покупців, Група здійснює діяльність протягом більше ніж трьох років, і по ним не очікується збитків в результаті невиконання їх зобов'язань. Аналізуючи кредитний ризик, покупці групуються відповідно до їх кредитних характеристик, зокрема й залежно від того, приватна це чи юридична особа, чи це оптова торгівля, роздрібна торгівля або кінцевий споживач, географічне розташування, індустрія, вік, і наявність попередніх фінансових труднощів. Торгова та інша дебіторська заборгованість в основному стосуються оптових покупців. Покупці, яким присвоєно статус високоризикових, включаються у перелік заборонених покупців і майбутні продажі робляться на умовах переоплати із дозволу керівництва. Група не потребує забезпечення для торгової та іншої дебіторської заборгованості.

Група встановлює резерв, який представляє її оцінки очікуваного кредитного ризику по строках в розрізі торгової та іншої дебіторської заборгованості. Відповідно до МСФЗ 9, Група застосовує спрощений підхід до визначення очікуваних кредитних збитків, використовуючи оцінку очікуваного ризику по строках торгової та іншої дебіторської заборгованості, яка була згрупована на основі ризику і днів прострочки. Очікуваний рівень збитків базується на історичній інформації продаж протягом 36 місяців до 31 грудня 2020 року і відповідних кредитних збитків, понесених протягом цього періоду. Рівень історичного ризику коригується до поточної макроекономічної інформації по факторам, які впливатимуть на можливість покупців погасити дебіторську заборгованість.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

27. Цілі і політика управління фінансовими ризиками (продовження)

(б) Кредитний ризик (продовження)

Фактори, які вказують, що фінансовий актив підлягає знеціненню, містять наступну доступну інформацію:

- суттєві фінансові труднощі дебітора;
- порушення умов контракту, такі як дефолт або прострочення оплати більше ніж 180 днів;
- ймовірно, що позичальник увійде в процедуру банкрутства.

(ii) Гарантії

Станом на 31 грудня 2020 року, випущені гарантії відсутні (31 грудня 2019: відсутні).

(iii) Вразливість до кредитного ризику

Станом на 31 грудня максимальна вразливість до кредитного ризику є наступною:

	Примітка	2020	2019
Дебіторська заборгованість	10	37,923	34,641
Грошові кошти і еквіваленти	11	3,883	8,316
		41,806	42,957

(в) Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Група не зможе виконувати її фінансові зобов'язання, коли настане термін їх виконання. Підходом до управління ризику ліквідності є забезпечення впевненості, наскільки це можливо, що Група завжди матиме достатньо ліквідності для виконання своїх зобов'язань в ході звичайної діяльності, так і в нестандартних ситуаціях, без нарахування додаткових неприйнятних витрат або ризику репутацією Групи.

Як правило, Група забезпечує достатньо грошових коштів, щоб задовільнити очікувані операційні витрати на період 3 днів, зокрема й обслуговування фінансових зобов'язань; це виключає потенційний вплив надзвичайних умов, які не можуть бути передбачені за звичних обставин, таких як стихійні лиха.

Наведена нижче таблиця відображає загальну суму фінансових зобов'язань Групи базуючись на контрактних недисконтованих платежах. Торгова і інша кредиторська заборгованість в наведеній нижче таблиці відображені за виключенням авансів отриманих від покупців.

(г) Ринковий ризик

Ринковий ризик – це ризик зміни ринкових цін, коливання валютних курсів і відсоткових ставок, які матимуть негативний вплив на доходи Групи або на вартість фінансових інструментів. Цілями управління ринковим ризиком є його контроль, і утримання прийнятних лімітів шляхом оптимізації дохідності інвестицій.

(i) Ризик коливання валютних курсів

Група підлягає впливу ризику коливання валютних курсів по кредитах, які деноміновані у валюті, іншій ніж українська гривня. Валюта, в якій ці транзакції первісно деноміновані - долар США (USD) і євро (EUR). Для того, щоб мінімізувати ризик коливання валютних курсів, Група прив'язує ціну контрактів до USD. Також Група підлягає впливу цього ризику, коли торгова кредиторська заборгованість виражена в іншій валюті, ніж українська гривня. Українське законодавство обмежує можливість хеджування ризику коливання валютних курсів, відповідно Група не страхує ризик коливання валютних курсів. Водночас Група намагається прив'язати ціну на продукцію, яку вона продає, до валюти, в основному до долара США, таким чином мінімізуючи ризик коливання валютних курсів.

По відношенню до монетарних активів і зобов'язань, деномінованих в іноземних валютах, Група страхує такий ризик шляхом утримання таких активів і зобов'язань на прийнятному рівні.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

27. Цілі і політика управління фінансовими ризиками (продовження)

(г) Ринковий ризик (продовження)

Наступна таблиця показує аналіз чутливості фінансового результату Групи до оподаткування (через можливі зміни у справедливій вартості активів і зобов'язань) і капіталу Групи до можливих змін в валютних курсах, при умові, що всі інші параметри лишаються незмінними:

	2020		2019	
	<i>Зміна в курсі валют в %</i>	<i>Ефект на капітал</i>	<i>Зміна в курсі валют в %</i>	<i>Ефект на капітал</i>
USD	+10%/(10%)	(30,064)/30,064	+10%/(10%)	(36,992)/36,992
EUR	+10%/(10%)	(1,845)/1,845	+10%/(10%)	(2,819)/2,819
CHF	+10%/(10%)	(2,261)/2,261	+10%/(10%)	(2,888)/2,888

(ii) Ризик коливання відсоткових ставок

Наступні цифри показують аналіз чутливості фінансових результатів Групи до оподаткування (через можливі зміни в справедливій вартості монетарних зобов'язань) і капіталу Групи до можливих змін на рівні процентних ставок, враховуючи, що решта параметрів лишаються незмінними (+10% зміни на рівні відсоткової ставки має негативний вплив на капітал в сумі 3,456 тис. грн., і -10% зміни на рівні відсоткової ставки має позитивний ефект на капітал в розмірі 3,456 тис. грн.).

(г) Справедлива вартість

Справедлива вартість недеривативних фінансових зобов'язань визначається на основі вартості, яку Група заплатила б для того, щоб передати зобов'язання в результаті звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки. Якщо ринкова ціна є доступною, тоді вона буде використана для визначення справедливої вартості, в іншому випадку застосовується інша методика оцінки. Зазвичай Група отримує справедливую вартість, розраховуючи теперішню вартість майбутніх грошових потоків за ставкою відсотка, яка притаманна такому фінансовому інструменту зі схожими умовами, характеристиками і кредитним рейтингом.

Станом на 31 грудня 2020 року і 2019 років, наступні методи і припущення були використані Групою для визначення справедливої вартості кожного класу фінансових інструментів, для яких є можливим застосувати таку вартість:

Грошові кошти: для цих короткострокових інструментів балансова вартість є справедливою вартістю.

Торгова та інша дебіторська заборгованість: балансовою вартістю торгової та іншої дебіторської заборгованості вважається її справедлива вартість з урахуванням резерву від знецінення.

Торгова та інша кредиторська заборгованість: балансова вартість торгової та іншої кредиторської заборгованості є її справедливою вартістю.

Короткострокові зобов'язання: для цих фінансових інструментів балансова вартість є їх справедливою вартістю.

Довгострокові кредити: балансова вартість таких інструментів вважається їх справедливою вартістю, оскільки номінальна ставка відсотка по довгостроковим кредитам вважається розумним обґрунтуванням для визначення справедливої ринкової ставки відповідно до кредитів із схожим рівнем кредитного ризику і строком погашення на звітну дату.

Довгострокова дебіторська і кредиторська заборгованість із пов'язаними сторонами: балансова вартість заборгованостей із пов'язаними сторонами вимірюється зі амортизованою вартістю, використовуючи метод ефективної ставки відсотка.

ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (продовження)

27. Цілі і політика управління фінансовими ризиками (продовження)

(д) Управління ризиками, пов'язаними з капіталом

Цілями Групи при управлінні ризиками, пов'язаними з капіталом, є забезпечення можливості Групи продовжувати працювати на основі принципу безперервності діяльності для того, щоб забезпечити дохід учасникам Групи, підтримувати оптимальну структуру капіталу, і зменшити вартість капіталу. Для того, щоб підтримувати або змінювати структуру капіталу, Група може продати активи, щоб зменшити борг. Як і інші учасники галузі, Група оцінює капітал на основі показника співвідношення зобов'язань до капіталу Групи. Цей показник розраховується як чистий борг поділений на загальний капітал. Чистий борг розраховується як загальна сума кредитів (зокрема й поточні і довгострокові кредити, показані в звіті про фінансовий стан) за мінусом грошових коштів і їх еквівалентів. Загальний капітал розраховується як капітал, який показаний в звіті про фінансові результати плюс чистий борг. Рівень співвідношення станом на 31 грудня був наступний:

	Примітка	На 31 грудня 2020	На 31 грудня 2019
Боргові зобов'язання	15, 16, 17	869,307	845,426
Мінус:			
Грошові кошти і їх еквіваленти	11	(3,883)	(8,316)
Чистий борг		865,424	837,110
Капітал		325,940	269,188
Капітал і чистий борг		1,191,364	1,106,298
Співвідношення власного і позикового капіталу		73%	76%

28. Події після звітного періоду

В 2021 продовжується позитивна тенденція кінця 2020 року по зростанню цін на сільськогосподарську продукцію. Компанія в 2021 році уклала ряд форвардних контрактів на продажу приблизно половини очікуваного врожаю сільськогосподарської продукції. Середні ціни згідно укладених договорів становлять: кукурудза – 215 дол. США; пшениця – 228 дол. США; ріпак – 551 дол. США; соняшник – 570 дол. США; ячмінь – 245 дол. США.

Також компанія уклала договір із цукровим заводом на 3 роки про продаж цукрового буряку по ціні, яка буде вираховуватися, як 73 кілограми цукру за 1 тону цукрового буряку при базовій цукристості 16%.